Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИН БУРЯАДАЙ ОБКОМОЙ,
ДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

№ 179 (16402) | 1983 оной августын 5, пятница | Сэн 3 мүнгэн.

ЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ—БУЛТАНАЙ ХЭРЭГ

УРЯАЛГЫН БУХЫ МАШИНА, ТЕХНИКЫЕ АДГҮЙГӨӨР, БҮТЭЭСЭТЭЙГЭЭР АШАГЛАХА

таряа хуряаха саг орохоёо байна.

Тэжээл бэлэдхэлгээр колхоз дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ суута луговод Ширап Жугдуржапович Очировай звено түрүүлжэ ябана. Энэ коллектив Нүүдэлшын 190 гектар сабшалангые эзэн ёһоор харууһалжа, саг соонь үтэг-

Энэ жэлдэ үбһэшэдэй звенонууд ажахын тоосоондо оруулагдажа, хамтын наряадаар хүдэлнэ. Ажалай журам урдынхиһаа ниилээд һайжарна, үбһэшэд сабшалан дээрэ хонодог болонхой.

Дүршэл шадабари ехэтэй, эмхидхэлшэ Алексей Михайлович Афанасьевай хүтэлбэри доро ногооной гурил гаргаха бригада үдэр һүнигүй хүдэлнэ. Эдэнэр эрхим шанартай гурил бэлдэхэ гэжэ оролдоно, түсэбтэ даабарияа дүүргэхэ байһандаа этигэнэ.

ОГ ДУНДАА

жүүлжэ, уһалжа, жэлһээ жэлдэ баян ургаса түйлана.

— Мүнөө жэлдэ гектарай дүшөөд центнер үбһэ хуряажа абаха бэзэбди, —гэжэ дүршэл ехэтэй луговод — үбһэшэдэй звеное даагша найдамтайгаар хэлэбэ. —Үбһэндөө июлиин 22-то ороо һэмди. Хура бороогой хэды һаатуулаашье һаа, сэлмэг үдэр бүхэниие хүсэдөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдонобди, зарим ногоогоо гурил, сенаж болгонобди.

Колхозой сабшалан дээрэ бүхыдөө үбһэшэдэй 11 звено, тэрэ тоодо 5—5 трактортай оньһожоруулагдамал 8 звено хүдэлжэ байнхай. Хамтадаа эндэ 147 хүн хабаадана, 44 трактор болон бусад техникэ табигданхай.

Үбһэшэдэй звенонуудай дунда мүн Макар Федотовой звено шалгаржа ябана. Эдэнэр бухы хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар хэнэ.

Нийтынгээ адууһа малда эрхим шанартай тэжээл элбэг хүрэхөөр бэлэдхэжэ, адууһа малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлжэ, орон доторoo эдеэ хоолой асуудалые шиидхэхэ хэрэгтэ ооһэдынгөө хубитые ехээр оруулха гэһэн нэгэл эрмэлзэлтэйгээр эндэхи колхозниигууд ажаллана. Мүн районой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд, эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд — шефүүд, Тохой һуурийнай хүн зон тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ хабаадажа, колхозниигуудта бодото туһаламжа хүргэлсэнэ.

— Августын 25 хүрэтэр үбһөө хуряажа дүүргэхэ хүсэлтэйгөөр хүдэлнэбди, —гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд мэдүүлбэ.

Эдэнэрэй һанаһандаа хүрэжэ, һарбайһанаа абаха байһанда этигэхээр даа.

А. БОРИСОВ.
Сэлэнгын район.

РЕПОРТАЖ
САГАЙ УЛАРИЛДА ҺААТАНАГҮЙ

Санномысска тосхоной зүүн-урда, совхозой МТМ-һээ холо бэшэхэнэ витаминтай ногооной гурил гаргадаг АВМ-0,65 түхэлэй агрегадай ута хоолойһоо хүхэ утаанай бааяса гарахань холоһоо элеэр харагдана. Кузоваараа дүүрэтэр хэршэгдэһэн ногоо ашаһан «ГАЗ-53» автомашина тус агрегадай хажууда тодхогдоһон ута нэлэнхы транспортёрой дэргэдэ дүтэлжэ ашаагаа хүнтэрүүлэн буулгажафхиһаар һөөргөө гүйлгэн ябашана.

Архагар схэ сарай доро тодхогдоһон агрегадай адар томо барабан аалихан эрьелдэн хүнхинэнэ. Тэдэнэй хажууда һая сабшагдаһан, хэршэгдэһэн нойтон ногоон обоо хүбөө буулгаатай харагдана. Теэд энэ хангалтама үнэртэй тэжээл бүтээсэ ехэтэй агрегадта үрэбхигдэн хорожол байха юм.

Барабанай саада тээнь, ара таладань ута годигор хоолойгоор дамжуулагдан, витаминтай ногооной гурил саарһан мэшээгүүд соо гоожоно. Эндэ хүдэлжэ байһан Улаан-Үдэ хотын барилга-хабсаралгын нэгэдэхи управлениин хүдэлмэрилэгшэд Геннадий Иванович Шайдуров, Вячеслав Александрович Плюснин гэгшэд гурилаар дүүргэгдэһэн мэшээгүүдээ зэргэлүүлэн табиһанайнгаа һүүлдэ шэнэ мэшээгэй амһартыень тодоно.

Тус агрэгадай ахалагша машинист коммунист Иван Павлович Борисовай сүлөөгүй байгаашье һаань, хэды үгэ андалдажа үрдибэбди.

— Агрегаднай арбаад хоногой туршада хүдэлгэгдэжэ байна. Тэрэнээ түрүүшын хоёр үдэр соо туршажа үзээ һэмди. Одоол һүүлэй үедэ энэмнай хүсэндөө ороод ябуулагдажа эхилэнхэй. Һүүлэй дүнгөөр звеномнай дүн хамта 70 тонно энэ сэнтэй гурил гаргаад байна. Байгша ондо бүхыдөө 150 тонно шэмэтэй тэжээл нөөсэлхэ түсэб хараалаhхайбди. Һаядаа энэ гаргаһан гурилаараа гранула гаргажа захалхамнай. Уржадэр туршалга хэжэ үзэһэмнай, яһала болохоор гэжэ һанагдаа һэн. Абаһаар бидэ набша намаагаар, халаахай, урмэдэһөөр гурил гаргаабди. Мүнөө Дабаатын полиһоо ороохо тариянай холисо асаржа хэрэглэнэбди. Энэ жэлдэ ургасашье элбэг даа. Гансал бороо орожо, бидэнэртэ һаад ушаруулна. Ингээд лэ хүсэндөө ороо хадаа агрегадаа үдэр һүнигүй хүдэлгэжэ, энэ жэлэйнгээ түсэбтэ даабарииые ядамаргүй дүүргэхэ аргатай болохобди,— гэжэ тэрэ дэлгэрэнгыгээр хөөрөө һэн.

Эндэ хоёрдохи халаанда үниинэй механизатор Александр Афанасьевич Краснопеев ахалагша машинистээр хүдэлнэ. Мүн лэ тэрээнтэй Улаан-Үдэ хотоһоо туһалалсахаяа ерэһэн Валерий Нимаевич Нимаев, Анатолий Николаевич Зимирев гэгшэд һайнаар ажаллана.

— Би энэ агрегадта гурбадахи жэлээ хүдэлжэ ябанаб. Тэрэмнай түрүүшынгээ жэлдэ оройдоол гушаад тонно гурил гаргаа һэн. Харин нёдондо, 100 тонно ногооной гурил татаха даабаритай һаа, 167 тоннодо хүргэжэ, түсэбөө холо үлүүлээ бэлэйбди. Энэ жэлэйнгээ уялгые нэрэтэй солотойгоор дүүргэхээр хараалнабди,— гэжэ Иван Павлович хэлэнэ.

Эндэһээ саашаа нарһан молотой ой соогуур гүйлгэлдэжэ, хадын нэгэ һудалые уруудахадамнай, удаашьегүй бишыхан голой баруун бэелэ КСК-100 түхэлэй комбайн үдхэн тунга ургасые урматайгаар сабшан хэршээд, зэргэлээд ябаһан автомашинын түмэр кузов руу тохигор ута хоолойгооро бад-бад байса таһалгаряагүй гоожуулан ашана. Энэ оньһон техникые дүршэлтэй механизатор Василий Кириллович Борисов жолоодоно. Автомашинадань Николай Филиппович Золотухин хүдэлдэг байба.

— Энэ полиин ургасые сабшажа эхилһээр һаяхайбди. Энэмнай 107 гектар болодог юм. Би гансаараа хүдэлжэ ябанаб. Хэрбээ минии даадаг техникын һаатаха болоо һаань. КУФ-1,8 түхэлэй хоёр агрегат табигдахаар хараалагданхай. Энэ полиёо дууһаһаар лэ. Нагуунайн таряалангай ургасые сабшажа эхилхэб,— гэжэ комбайнер хөөрэнэ.

Эндэ хүдэлжэ ябаһан хүдэлмэришэд һайн шанартай ногооной гурил гаргахын түлөө онсо оролдолго гаргана. Халаанай машинистнууд продукциингаа шанар таһалгаряагүй шалгадаг гуримтай юм.

Витаминтай ногооной гурил гаргагшадай хэһэн ажалай түлбэри гансашье продукциингаа хэмжээгээр бэшэ, мүн шанарайнгаа зэргээр түлэгдэхэ байна. Тиимэһээ тэдэнэр шанарта онсо анхарал хандуулна.

— Манай ажахын тэжээл бэлэдхэгшэд байгша ондо ниитынгээ адууһа малда хүсэд хүрэхэ тэжээл нөөсэлхын түлөө үсэд шангаар хүдэлжэ байна. Хэнэйшье мэдэһээр иишэ июль һарада үдэр бүри шахуу бороо хура орожо, бидэнэртэ бэрхэтэй байдал тохёолдуулаа. Теэд бороо ороно гээд һууха сагнай һалаа. Тиимэһээ мүнөө хараалһан зорилгоёо сүм бэелүүлхын түлөө тэмсэл хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулжа байнабди. Саашадаа залуу малда, илангаяа хурьга, тугалнуудта эдюулхэ гурил, гранула гаргаха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулхабди. Мүнөө тус агрегат үдэртэ 7—8 тонно шэмэтэ тэжээл нөөсэлнэ.— гэжэ бидэнэртэй сүг ябаһан совхозой парткомой секретарь Баяр Цыремпилович Дашиев бидэндэ тобшолон хэлээ бэлэй.

Д. ДОНДОКОВ,
Хүлэй совхоз.
Хоринин район.

ЗОХИД САГ ҮНГЭРХЭНЬ

Эдэ үдэрнүүдтэ колхоз, совхозуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри түлэгтөө оронхой. Буряадай Статистическэ управлениин мэдээсэлэнэй ёһоор, бүхыдөө 87.303 гектар **сабшалангай ногоон унагаагдаа** гэхэ гү, али бухы талмайн оройдоол 16 процентнь сабшагдаа. Бэшүүрэй, Улаан-Үдын, Захааминай районуудай ажахынууд сабшалангай ногооe хамагһаа ехээр унагааһан байха юм. Тусхайлбал, эдэнэр хараалагдаһан бүхы сабшалангайнгаа 27—30 процентыень бэелүүлжэ шадаа.

Республикын ажахынууд августын 1-нэй байдалаар бүхыдөө 47.173 тонно **үбһэ һурилөө** гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 4238 тонноор бага үбһэ сомоо. Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй районуудай колхоз, совхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ ниилээд ехэ үбһэ һурилһэн, түсэбөө 21—19 процентдэ хүргэһэн байна. Харин тиихэдэ Ахын, Хойто-Байгалай, Баунтын, Яруунын, Захааминай районуудта энэ хүдэлмэри ехэл хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Эдэ районуудай ажахынууд үбһэ һурилхэ түсэбөө оройдоол 0.6—3 процент болгоо гэхэ гү, али мүнөө болотор унжагайржа байһаар.

Эгээл энэ үедэ тэжээл бэлэдхэгшэдэй урда түргэн саг соо сабшалан ногоогоо эбэрээжэ хатаагаад һурилхэ гээшэ тэдэнэртэ зайлашагүй зорилго болоно.

Байгша ондо сагай уларилай хэды таарамжагүй байгаашье һаань, зарим түрүү ажахынууд заатагүй тэжээл ехээр нөөсэлхэ хараатайгаар хура бороотой үдэрнүүдтэ витаминтай ногооной гурил, брикет, гранула, витаминтай үбһэ, сенаж дарахые оролдодог байна. Харин нарата үдэрнүүдэй болоходо, һуринүүдые олоор табиха хүдэлмэри үргэнөөр, эмхитэйгээр ябуулна. Ингэжэ ажалаа эмхидхэһэн колхоз, совхозууд ямаршье уларилтай жэлдэ үбһэ тэжээл жэшээлэшэгүй ехээр нөөсэлдэг байха юм.

Һүүлэй дүнгөөр республикымнай ажахынууд 63.597 тонно **сенаж дараа** гэхэ гү, али түсэбөө 30 процентдэ хүргөө. Энэнь, нёдондоной, энэ үеынхидэ орходоо 2915 тонноор дээшээ болоно. Шамэтэ тэжээл нөөсэлхэ талаар Улаан-Үдын, Хэжэнгын, Загарайн, Хяагтын районууд урагшатай. Эдэнэрэй түсэбтэ даабарияа 61—51 процентдэ хүргөөд байхадань, Баргажанай, Яруунын, Зэдын районуудай ажахынууд түсэбөө оройдоол 2—6 процент болгоо. Тэжээл бэлэдхэжэ эхилһэнһээ хойшо Захааминай, Кабанскын, Прибайкалиин, районууд сенаж дараха хүдэлмэреэ унжагайруулжа байһаар. Тиимэһээ эгээл мүнөө ямаршье уларилтай сагай болоошье һаань, энэ сэнтэй тэжээл нөөсэлжэ шадаагүй һаа, хожомоо һайн шанартай сенаж дарахагүйнь мэдээжэ ха юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ **силос дараха** хүдэлмэри түлэгтөө орохонь. Илангаяа Улаан-Үдын, Кабанскын районуудта энэ тэжээл ехээр дарагдана. Мүн Загарайн, Мухар-Шэбэрэй районуудта силос дараха хүдэлмэри үдэрһөө үдэртэ үргэдэжэ байнхай. Августын 1-нэй байдалаар бүхыдөө 23.544 тонно силос дарагдаа гэхэ гү, али нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо 42 процентээр ехэ тэжээл нөөсэлэгдөө. Ушар иимэһээ энэ сэнтэй тэжээл нөөсэлхэ хүдэлмэреэ һаяын сагта яаруулха хэрэгтэй.

Витаминтай ногооной гурил гаргаха талаар Хэжэнгын, Хоринин, Түнхэнэй, Хурамхаанай районууд бэшэндээ орходоо урагшатай ябана. Эдэ районуудай ажахынууд түсэбөө 25—32 процентдэ хүргэбэ. Тиихэдэ Баргажанай, Захааминай, Прибайкалиин, Улаан-Үдын районуудай колхоз, совхозууд ногооной гурил гаргаха хүдэлмэреэ ехэл унжагайруулһаар.

Республикын ажахынууд һүүлэй дүнгөөр 2,978 тонно набша **намаа суглуулаа,** гэхэ гү, али үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхиһөө 1156 тонноор бага тэжээл нөөсэлэгдөө. Баргажанай, Хурамхаанай, Хоринин районууд модоной набша намаа хамагһаа ехээр бэлэдхээ.

Мүнөө август һара гаража, хүн зоной һанаа зобоохо саг хүрэжэ ерээ. Республикын олохон ажахынууд үбһэндэ оройтожо ороһоншье һаа, эдэ үдэрнүүдтэ хура бороодо һаатажа, мүртэй ажал хээгүйнь харамтай. Тиимэһээ энэ һара соо габшагайгаар хүдэлжэ, ниитын адууһа малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ гээшэ мүнөөдэрэй шухала зорилго болоно бшуу.

Республикын колхоз, совхозуудта үбһэ тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай августын 1-нэй мэдээн (процентээр)

Районууд	Сабшагдаһаниинь	Хуряагдаһаниинь: үбһэн	сенаж	витаминтай ногооной гурил
Баргажанай	14	9	2	6
Баунтын	9	2	—	—
Бэшүүрэй	22	16	38	24
Зэдын	12	4	3	15
Яруунын	13	3	6	17
Загарайн	14	10	53	35
Захааминай	20	3	12	10
Кабанскын	17	12	13	20
Хэжэнгын	23	10	56	32
Хурамхаанай	19	16	48	25
Хяагтын	27	21	51	17
Мухар-Шэбэрэй	18	19	14	20
Ахын	4	1,3	—	—
Прибайкалиин	9	11	15	13
Хойто-Байгалай	11	0,6	—	—
Сэлэнгын	12	7	36	15
Түнхэнэй	15	6	19	26
Улаан-Үдын	21	18	61	14
Хоринин	16	7	43	28
Республика бүхыдөө	16	10	30	20

ЭБТЭЙШҮҮЛЭЙ АЖАЛ ЭРШЭТЭЙ

дуур бусадта туһаламжа үзүүлдэг заншалтай.

Ажахын захиргаанай болоод хамтын подрядчигуудай хоорондо арсалдаата асуудалай гарахада тэрэ дороо шиидхэгдэнэ. Мүнөө хамтын подрядай гуримай бодото ажал дээрэ туршагдажа байһан үень гээшэ. Саашадаа бүри нарижуулагдан һайжаруулагдаха, гуримшаха гэжэ эндэхид найдана. Заримдаа али нэгэн шалтагаанһаа боложо, бригадын гэшүүдэй удаан саг соо ажаллаха ушартай болоо һаань, хүүгэдэй-садяслиин ажалай үдэр мүн лэ һунаагдана. Тиигэжэ эхэнэр трактористнууд тэрэл үдэртөө дүүргэгдэхэ ёһотой хүдэлмэреэ заатагүй захадань хүргэнэ гээшэ.

— Манай эхэнэрнүүдэй тракторна бригадада табан коммунист бии. Нэрлэбэл, Евдокия Бадмаевна Нимаева, — партгрупоргонь, Мария Шагдарова, Степан Тушимылов, Доржо-Ханда Эрдынеева, Буда-Ханда Захарова гэгшэд ажалладаг. Тиимэһээ эндэ партийна бүлэг байгуулагданхай. Эдэнэр коллектив соогоо ехэхэн ажал ябуулжа, урдаа табигдаһан түсэбөө дүүргэдэг. Мүнөө үедэ тэдэнэй бригадна подрядай гуримаар ажаллахадань ниитынь хүдэлмэри бүри ехэ болоо,— гэжэ совхозой парткомой секретарь Одон Дамбаевич Ендонов хөөрэнэ.

—Олоной дундаһаа шалгарха гээшэ баһал өөрын удхатай юм. Хэнэй ямараар ажаллажа ябаһые ажахын хүтэлбэрилэгшэд, коллективэй гэшүүд хараһан, ажаглаһан лэ байдаг. Жэшээлбэл, коммунистка Евдокия Бадмаевна Нимаева мүрысөөндэ заабол эрхимлэдэг юм. Буряадай АССР-эй габьяата механизатор Евдокия Нимаева тус бригадада 1976 ондо ерээ һэн. Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо мүнөө болотор таһалгаряагүй хүдэлжэ ябана.

— Би партгрупоргоор тэндэ хүдэлдэгби. Һарадаа нэгэ дахин табан коммунистнууд сугларжа, ямар ажал хэхэеэ, хайшан гэжэ хүдэлхэеэ хэлсэдэгбди. Тэндэ бидэ ажалай журам һайжаруулха, бүтээсэеэ дээшэлүүлхэ тухай хэлсээ бэлэйбди. Муугаар хүдэлдэг хүн манда үгыл даа, булта һайнаар хүдэлөөд лэ, үгэеэ ойлголсоод ябадагбди. Мүнөө хамтын подрядай гуримда ороходоо бүри һайнаар хүдэлжэ, даабаряа түргэн саг соо хэхэ һанаатай ябажал байна гээшэбди. Ажалай дүнгөөр хаража үзэхэдэ, трактор бүхэнэй бүтээсэ 700—800 эталонно гектар болоо, Тиихэдээ минии ажалай бүтээсэ 900 эталонно гектарта хүргэгдөө, —гэжэ Евдокия Бадмаевна Нимаева хэлээ һэн. Эхэнэрнүүдэй тракторна энэ бригада тухай Хэжэнгын райондо ходо магтаалтайгаар хэлсэжэ байдаг. Тэдэнэр нигэжэ магтуулха дүүрэн эрхэтэй. Даалгагдаһан ажалаа заабол саг соонь бүтээгээд байхадаа суурханшьегүй яаха бэлэй.

Энэ бригада нажарай сагта тарилгаяа харууһална, ургаса хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Үбэлдөө малай тэжээл зөөжэ, хабартаа сабшалан, поли дээрэ үтэгжүүлгэ гаргана. Юрэдөөл хэхэ хүдэлмэринь барагдадаггүй.

Тэдэнэй харууһалжа байдаг Аралай сабшаланда ногоон һайнаар урганхай. Нёдондо тус бригада гектарай дунда зэргээр 24 центнер үбһэ хуряаһан байгаа.

Һаяхан энэ бригада арга боломжонуудаа хаража үзөө. Анхада абтаһан тракторнуудынь долоо-найман жэлдэ таһалгаряагүй хүдэлгэгдэжэ байна. Тиихэдэ совхоз жэл бүхэндэ тракторнуудые шэнээр абажа байха аргагүй бшуу. Тиимэһээ энэ бригадын тракторна паркые жэл бүри шэнэлжэ, нэмэжэ байха гээшэ тон шухала асуудал болоно. Энэ бригадада өөрын гараж, заһабарилгын мастерской бии. Түлишэ тоһодолтын зүйлнүүдэй, салиин хүлһэнэй гаргаша тодорхойлогдожо үгтэнхэй.

Июлиин 6-һаа эхэнэрнүүдэй тракторна энэ бригада силос даража эхилһэн байна. Мүнөө Аралайнгаа сабшаланда томо һуринүүдые жэрылгэн бодхооно.

Н. ЦЫБИКДОРЖИЕВ.
Хэжэнгын район.

ОНОБШОТОЙ АРГА

Нийтынгээ адууһа малда тэжээл бэлэдхэхэ хэһэдаа эртээнһээ бэлдэһэн Хоринин районой Анаагай совхозой хоёрдохи отделениин тракторно-таряан ажалай бригадын гэшүүд абаһан Хабаржаанай, Аралай сабшалангай ногоо сабшажа, томо һуринүүдые соможо захаланхай. Зургаан хүнһөө бүридэһэн түгэс оньһожоруулагдамал тус звеногой гэшүүд һэбэһээ намагшаһан, үерэй уһанда абтаха доро газарай ногоо түрүүлэн сабшажа хуряана. Звеное хүтэлбэрилэгшэ Александр Бадмаевич Гомбожапов энэ сабшалангаа хабартаа үтэгжүүлэн уһалаа юм.

Дурсагдагша звеногой үбһэшэд — механизаторнууд Михаил Сараев, Георгий Петров, Александр Белоусов гэгшэд тракторнуудаа, оньһон түхеэрэлгэнүүдээ бүтээсэтэйгээр хүдэлгэжэ, һуринүүдые хойно-хойноһоонь жэрылгэнэ. Һүүлэй мэдээгээр эндэ 60 гектарай ногоон сабшагдажа, 40 гектарынь тармагдаад, 500 шахуу центнер үбһэ һурилөө.

Дурсагдагша звено 268 гектарай сабшалан дээрэһээ 2100 гектар үбһэ һурилхэ зорилготой юм. Тиин энэ даабарияа саг болзоортонь сүм дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлэн ажалланад.

Н. ДАМБАЕВ.

БҮТЭЭСЭТЭЙГЭЭР АЖАЛЛАНА

Сабшалан дээрэ ургаһыень үлөөнгүй суглуулжа абахаар шиидэһэн Баргажанай совхоз байгша ондо бүхыдөө 48 мянган центнер үбһэ һурилжэ, 4500 центнер сенаж даража абаха түсэбтэй юм. Мүнөө ажахын сабшалан дээрэ морин косилкатай гар хажууршадай арбан нэгэн звено тэжээл бэлэдхэжэ байнхай. Һүүлэй мэдээгээр звенонуудай үбһэшэд 600 гектарай ногоо сабшажа, 2000 гаран центнер үбһэ һурилөө. Мүн ногооной витаминтай гурил гаргадаг агрегадынь һаадгүй хүдэлгэгдэжэ, шэмэтэй тэжээл ехээр гаргажа нөөсэлнэ.

Морин косилкатай гар хажууршадай звенонуудай дундаһаа Анатолий Анниподистович Терентьевэй хүтэлбэрилдэг звено эрхимлэнэ. Эндэ арбан гурбан хүн ажалладаг. Звенодонь Үүрэгэй дунда һургуулиин һурагшад олон юм. Жэшээлбэл, долоодохи, наймадахи классуудай һурагшад Олег Попов, Олег Колмаков, Юрий Телятников, Сергей Моргачев, Николай Елшин гэгшэд аха нүхэдһөө дутуугүй ажаллажа, мүрысөөндэ шалгарна. Эндэ пенсионер, ажалай ветеран Самуил Ильич Оглов ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

Эдэ үдэрнүүдтэ, илангаяа хура бороотойшье һаань ажахын үбһэшэд ниитынгээ адууһа малда тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэхээр эрмэлзэн ажаллана.

Ц. ХОБРАКОВА,
хүдөө бэшэгшэ.

ТҮНХЭНЭЙ РАЙОНОЙ ТҮНХЭНЭЙ СОВХОЗДО ВИТАМИНТАЙ НОГООНОЙ ГУРИЛ ҮЙЛЭДБЭРИЛГЭ, БЭЛЭДХЭЛГЭ ТҮЛЭГ ДУНДАА ҮРГЭЛЖЭЛҮҮЛЭГДЭНЭ. АВМ ЭНДЭ ТАҺАЛГАРЯАГҮЙГӨӨР ХҮДЭЛГЭГДЭНЭ. ХОЁР ХАЛААНАЙ ТУРШАДА ТЭРЭНЭЙ АЖАЛЫЕ МАШИНИСТНҮҮД В. Г. ХАРТАЕВ, Г. К. СМОЛИН ХОЁР ЯБУУЛНА. БРИГАДА БҮХЭН ХАЛААНАЙ ТУРШАДА 3—4 ТОННО ИИМЭ ШЭМЭТЭ ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭНЭ. АЖАХЫДА МҮНӨӨ 20 ГАРАН ТОННО НОГООНОЙ ГУРИЛ БЭЛЭДХЭГДЭЖЭ ХАДАГАЛАГДАА.

ХЭРЭН ТОСХОНОЙ ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭД СОВХОЗДО ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭХЭДЭНЬ ЕХЭ ТУҺА ХҮРГЭНЭ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: АВМ ТҮХЕЭРЭЛГЫН МАШИНИСТ В. Г. ХАРТАЕВ.

Н. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

ӨӨҺЭДЫН ЗВЕНО ЭМХИДХЭЭД...

Сагай уларилай хэды таарамжагүй байгаашье һаань, Баунтын районой ажахынууд ниитынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэреэ эршэмтэйгээр ябуулна. Совхозуудай коллективүүдэй үбһэ бэлэдхэхэ ажалдань районой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд горитойхон туһаламжа үзүүлээ. Жэшээлбэл, һаяхан Баунтын ДРСУ-гай хүдэлмэришэдһөө бүридэһэн үбһэшэдэй звено Эльхиин сабшаланда отогоо түхеэрээ. Василий Леонидович Яровойн хүтэлбэрилдэг тус звенодо хоёр косилкатай трактор даалгагданхай. Звеногой гэшүүд богони болзорто 600 центнер үбһэ хуряажа һурилхэ түсэбтэй юм.

Эдэ үдэрнүүдтэ үбһэшэдэй отоглоһон сабшалан дээрэ томо һуринүүд һубарин жэрылгэгдэжэ байнхай.

В. ЧУНАВЛЕВ.

КПСС-эй ЦК-гай ИЮНИИН (1983 он) ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИНҮҮДЫЕ БЭЕЛҮҮЛХЫН ТҮЛӨӨ

ҮЗЭЛ СУРТАЛАЙ ХҮДЭЛМЭРИИЕ НАРИЖУУЛХА

КПСС-эй Улаан-Үдын райкомой ээлжээтэ Пленум һаяхан боложо, «КПСС-эй ЦК-гай июниин (1983 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Ю. В. Андроповой хэлэһэн үгэ соо табигдаһан заабаринуудые дүүргэхэ талаар районой партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. КПСС-эй райкомой секретарь А. Б. Раднаевай элидхэл соо ажалшадай дунда ябуулагдадаг үзэл сурталай, нийтэ-политическэ хүдэлмэриин аша үрэ дээшэлээ гэжэ тэмдэглэгдээ. Партийна организацинууд үзэл сурталай, коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эрхилхэ талаар дүй дүршэлтэй болоо. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ партийна болон экономическа һургуулинуудта 202 пропагандист хүдэлөө, 6 мянга шахуу ажалшад хабаадуулагдаа. «Пригородный», «Забайкальский» совхозуудта, Ивалгын больницада, Улаан-Үдын шубуунай фабрикада коммунистнуудай, ажалшадай политическэ болон экономическа һуралсал һайнаар эмхидхэгдээ.

Мүнөө районой партийна организацинуудта 62 агитколлектив, 63 политинформаторнуудай бүлэг, «Знание» бүлгэмэй 240 гэшүүд нийтэ-политическэ хүдэлмэридэ хабаадана.

Ойлгуулламжын болон хүмүүжүүлгын хүдэлмэри Ленинэй нэрэмжэтэ «Искра», «Восход» колхозуудай, «Пригородный» совхозой, Улаан-Үдын ба Сотниковско шубуунай фабрикануудай, Тарбагатайн райпогой, «Бурятпромжилводстрой» трестын Улаан-Үдын ПМК-гай, Ивалгын ОПХ-гай ажалша коллективүүдтэ һайнаар ябуулагдана. Жэшээлбэл, Улаан-Үдын шубуунай фабрикын партийна организациин бюро нийтэ-политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулжа байхын тула удаан болзоройтүсэб табижа баталдаг. Тиихэдээ хүдэлмэришэдэй, бригадирнуудай, мэргэжэлтэдэй дунда тус тустань ямар политическэ хүдэлмэри ябуулагдахаб гэжэ онсо тодоруулагдана. Эндэ ойлгуулламжын хүдэлмэри 12 политинформатор, 18 агитатор ябуулдаг. Тэдэнэр бултадаа коммунистнууд болон комсомолшууд юм. Фабрикын партийна бюро политинформаторнуудые, агитаторнуудые ходо суглуулжа, ажалша коллективүүдэй урда табигдаһан зорилгонуудтай, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдтэй танилсуулдаг, уласхоорондын орёо асуудалнуудые тайлбарилжа үгэхыень дүршэлтэй лекторнуудые уридаг заншалтай.

Нийтэ-политическэ, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ предприятинуудай, колхоз, совхозуудай, бусад коллективүүдэй хүтэлбэрилэгшэд эдэбхитэйгээр хабаададаг болонхой. Тэдэнэй тоодо «Никольский», «Пригородный» совхозуудай директорнууд С. Т. Крылов, П. И. Шунков, «Дружба», «Маяк» колхозуудай түрүүлэгшэнэр П. М. Болонев, Д. П. Болонев, Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын техникумэй һуралсалай үйлэдбэриин ажахын директор А. К. Вильмов, «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй Улаан-Үдын ПМК-гай начальник М. И. Аушев, Каленовско леспромхозой директор М. И. Леухин, Шулуутын холимол тэжээлэй заводой директор Ф. В. Калашников гэгшэд оролсоно.

Үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин дээшэлһэнэй ашаар районой арадай ажахые хүгжөөхэ, гүрэнэй түсэб дүүргэхэ хэрэгтэ һайн жэшээгэй зарим тэды дүнгүүд туйлагдаа. Гүрэндэ мяха тушааха энэ оной хахад жэлэй түсэб 110 процент һү — 103, үндэгэ — 104 процент дүүргэгдэһэн байна.

Мүнөө арбан нэгэдэхи табан жэлэй 2,5 жэлэй түсэбэй дүүргэлтэ хаража үзэхэдэ, район түсэбһөө гадуур 1976 центнер мяха, 29953 центнер һү, 14,1 мил. үндэгэ гүрэндэ тушаагаад байна. Энэ табан жэлэй түрүүшын хоёр жэлэй дүнгөөр нооһо худалдаха түсэб 105.8 процент дүүргэгдээ гэхэ гү, али 483 центнер нооһон түсэбһөө гадуур тушаагдаа.

Гэбэшье «Дружба», Ленинэй нэрэмжэтэ, «Советская Россия», «Авангард» колхозууд, Оронгын, «Заветы Ильича», Калининай нэрэмжэтэ совхозууд мяха худалдаха табан жэлэй түсэб дүүргэхэ талаар гээгдэлдэ оронхой.

Районой промышленна предприятинууд энэ оной хахад жэлэй түсэб дүүргэв. Харин Ивалгын, Тарбагатайн кондитерска фабриканууд муугаар хүдэлнэ.

Эдэ колхоз, совхозууд, промышленна предприятинууд юундэ гээгдэнэб гэбэл, эдэ коллективүүдтэ ажалай эмхидхэл, журам үнөө һуладаһаар, үзэл сурталай, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри удха түгэлдэрөөр, үргэн дэлисэтэйгээр ябуулагданагүй гэжэ шүүмжэлэгдээ. Зарим хүтэлбэрилэгшэдэй зүгһөө коммунис үзэл бодолой ёһо гуримые сахингүй, хубиингаа хэрэгтэ шунахайран орожо, гүрэнэй болон ажалай журам эбдэдэг ушарнууд үзэгдэдэг байна. Имэрхүү хуули бусын ябадал Улаан-Үдын госпромхозой директор байһан Манжуев, энэл предприятиин экономист Константинова, «Пригородный» совхозой ахалагша зоотехник Мухинов гэгшэд гаргаа.

Тарбагатайн, Доодо-Саянтын, Гүрэльбын сельсэдэ, Ивалгын поселково Советүүдтэ хуули эбдэхэ ябадалтай тэмсэл һулаар ябуулагдана. Оронгын совхоздо, «Байгал» учхоздо, 101-дэхи 103-дахи ПМК-да хүдэлмэриин үедэ архи ууха ушар үзэгдэнэ, ажалай журам һула, эндэ нийтын эмхинүүд хүдэлнэгүй гэжэ тэмдэглэгдээ.

Элидхэл дотор арадай гэгээрэлэй, соёлой эмхи зургаануудай хүдэлмэришэдэй урда табигдаһан зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэгдээ.

Районой «Коммунизмын туяа» газетын хүдэлмэри шэнжэлэгдэжэ, тэрэнэй хүдэлмэридэ ушардаг дутуу дундануудынь заагдаһан байна. Газетын редакци ажалша коллективүүдтэй харилсаагаа саашадаа үшөө һайнаар бэхижүүлхэ, үзэл сурталай, коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын хүдэлмэридэ онсоо анхаралаа хандуулха уялгатай.

Пленум дээрэ элидхэл тушаа үгэ хэлэһэн Оронгын совхозой партбюрогой секретарь Ч-Д. Л. Ринчинов, «Пригородный» совхозой директор П. И. Шунков гэгшэд үзэл сурталай хүдэлмэри ябуулдаг эдэбхитэдэй хүдэлмэрийе, һуралсалые һайжаруулха талаар партийна организацинуудта хэгдэжэ байһан хүдэлмэри тухай мэдээсэбэ. Тиихэдээ Оронгодо радиоузел табигдана гүй, «Пригородный» совхозой зуугаад шахуу айлай гэрнүүдтэ радиоточко үгы гэжэ тэмдэглэбэ. Тарбагатайн районно соёлой байшангай директор Р. В. Баннова соёлшодой хүдэлмэри тухай хөөрэхэдөө, «Дружба» колхозой партком ажал хэрэгээрнай һонирхоногүй, харилсаа холбоо багатайгаар хүдэлнэбди гэжэ шүүмжэлээ. Һүүлэй үедэ «Заветы Ильича» совхозой партийна организаци харуулан ойлгуулха агитаци эмхидхэлгэдэ анхаралаа хандуулнагүй гэжэ Гильбэрын сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. Г. Кокорин тэмдэглээ. Ханын газетэнүүд, «Крокодил Гильбэрээр ябана» гэһэн шог ёгто хуудаһанууд харагдахаяа болишонхой.

Пленум дээрэ Шулуутын холимол тэжээлэй заводой директор Ф. В. Калашников, «Искра» колхозой парткомой секретарь Г. Г. Филатов, районой Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо М. Ф. Рыжаков, «Коммунизмын туяа» газетын редактор И. И. Игумнов, ВЛКСМ-эй райкомой нэгэдэхи секретарь В. Б. Дашамолонов гэгшэд үгэ хэлэжэ, үзэл сурталай, коммунис ёһоор хүмүүжүүлгын хүдэлмэриис саашадань һайжаруулха хэмжээнүүд, хараа зорилгонууд тухай хөөрэһэн байна.

С. РИНЧИНОВ,
манай тусхай корр.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ
тобшо мэдээсэл

КПСС-эй Загарайн райкомой захиргаанай ажал ябуулгые хинаха комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэй, «комсомолой прожекторэй» штабуудай начальнигуудай семинар һаяшаг үнгэргөө.

«КПСС-эй ЦК-гай ноябриин (1982 он), июниин (1983 он) Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, захиргаанай ажал ябуулгые хинаха комиссинуудай зорилгонууд тухай» асуудалаар партиин райкомой эмхидхэлэй таһагые даагша Э. З. Долхонова, «Нийтын малда шанартай тэжээл бэлэдхэхэ, хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилхэ ба гүрэндэ худалдаха түсэбтэ даабаринуудые гүйсэд дүүргэхэ, нийтын адуу малые гарза хоролтогүйгөөр харууһалха талаар захиргаанай ажал ябуулгые хинаха комиссинуудай бэе-

ШУХАЛА А...

Мүн КПСС-эй райкомой ээлжээтэ бюро боложо, «Забайкаллес» нэгэдэлэй предприятинуудта ажалаа бригадна гуримаар эмхидхэхэ, салин хүлһыень шэнэ гуримаар түлэхэ хэрэг нэбтэрүүлгын ябаса тухай «КПСС-эй обкомой тогтоолые бэелүүлхэ талаар Шулуутайн леспромхозой захиргаанай, партийна болон профсоюзай организацинуудай хү-

СОЁЛШОДОЙ Х...
ЭДЭБХИЖ...

КПСС-эй Зэдын райкомой бюро «Хүдөөгэй ажалшадай соёлой хангалгые саашадань һайжаруулха талаар хэмжээнүүд тухай» КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые бэелүүлхэ талаар райгүйсэдкомой соёлой таһагай болон районой соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэри тухай асуудал хаража үзэбэ. Тэндэ соёлой таһагые даагша К. Д. Раднаев тоосоо.

Районой соёлой эмхинүүдэй материальна бааза жэлһээ жэлдэ һайжарна, эндэ-

ҺААЛИШАД ЗҮБШЭБЭ

Бодоной совхоздо Баргажанай районой һаалишадай зүблөөн һаяхан үнгэргэгдэбэ. Тус зүблөөн дээрэ мяха болон һү гүрэндэ тушаалгаар байгша оной түрүүшын хахад жэлэй дүнгүүд согсологдожо, социалис мүрысөөндэ илажа гараһан коллективүүд КПСС-эй Баргажанай райкомой ба райсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан тугуудаар шагнагдаһан байна.

Гүрэндэ һү тушаалгаар хахад жэлэйнгээ түсэбые 177 процент дүүргэһэн Шитханай совхозой һаалишадта болон түсэбөө 48 процентээр үлүүлһэн Уланай совхозойхидто дамжуулгын Улаан тугууд барюулагдажа, илагшадайнь нэрэнүүд районой Хүндэлэлэй самбарта бэшэгдэһэн байха юм.

КПСС-эй Баргажанай райкомой нэгэдэхи секретарь В. Б. Базаров энэ суглаае нээхэдээ, районой һаалишадай урда табигдаһан ехэ зорилгонууд тухай сугларагшадта тобшохоноор мэдээсэбэ. Удаань КПСС-эй Баргажанай райкомой хүдөө ажахын таһагые даагша Л. Б. Цыремпилов хахад жэлэй дүнгүүдтэй бүгэдэниие танилсуулха зуураа, һүнэй шанар һайжаруулга, түл абалга, һүниин адуулалга тэхэ мэтэ шухала асуудалнуудай ажахынуудта сүм шиидхэгдээгүй байһаниие тэмдэглэжэ, эмхидхэлэй хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулхыень районой хүтэлбэрилэгшэдтэ дурадхаба.

Удаань Шитханай совхозой техник-үрэжүүлэгшэ В. Н. Гусев үгэ хэлэхэдээ, түл абалгые яажа зүбөөр эмхидхэхэ тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ. Уланай колхозой ахамад зоотехник А. Т. Цыремпилова, Бодоной совхозой эрхим һаалишан И. А. Русакова, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү һаалишадай нэгэн болохо С. Д. Санхарова болон бусад энэ зүблөөн дээрэ тус тустаа һонирхолтой, шухала асуудалнууд дээрэ тогтожо, саашадаа улам ехэ оролдосо гарган, хоёрдохи хахад жэлэйнгээ түсэбые мүн лэ үлүүлэн дүүргэхыень районойнгоо һаалишадые уряалба.

Зүблөөнэй түгэсхэлдэ Онёогой хүдөөгэй клубай агитбригадынхид сугларагшадай анхаралда хужарламаар һайхан хатар наада дурадхаа.

Манай корр.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад зүблөөнэй үедэ. Баруун гарһаа хоердохи — колхозой түрүүлэгшэ В. Е. Гармаев.

П. ДРИГЕНОВЭЙ фото.

ОЛООРОО ОРОЛДОҺОНОЙ АШААР

Үнгэрһэн малай үбэлжэлгэ алишье талаараа мал ажал дээрэ хүдэлжэ байһан хүнүүдтэ хүнгэн байгаагүй. Илангаяа үбһэ тэжээлэй хэды дутамагшье һаань, Борьёогой совхозой һаалишад энэ харюусалгатай хаһаяа эмхитэйгээр үнгэргэхые оролдоо. Һүүлээрнь хүйтэн хагсуу, унжагай хабар боложо, хүхэ ногоон ехэл удаан хэнзэлээ.

Хэды нимэ бэрхэтэй байдалай ушарбашье, һү һаалиин фермэнүүдэй малшад урдаа тохёолдоһонсо амжалтатайгаар дабажа гарахын тула бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэн хүдэлжэ, даалгагдаһан үнеэдээ, гунжадаа һайнаар адуулан, эдээндээ бии байгаа тэжээлээ буйлуулан эдюулжэ, сагаан эдеэ элбэгжүүлхэ талаар хүдэлмэреэ эршэтэйгээр ябуулаа. Илангаяа тэдэнэр тэжээл буйлуулха цехүүдээ һаадгүйгөөр хүдэлгэһэнэй ашаар үбэлэй һарануудта ехэ һү һаажа шадаа. Һаалишад малда үгтэһэн бүхы бүдүүн тэжээлээ хэрщэжэ бутаргаад, таряа талханай зүйлтэй холижо, халуун уһанда һайсахан дэбтээгээд эдюулдэг гуримтай байшоо. Энэ талаар Нугын һүнэй комплексые онсолон тэмдэглэхээр. Эдэнэр һаянайл ажал хэрэгээрээ совхоз дотороо шалгаржа эхилээ.

Тус коллектив байгша оной эхиндэ түрэл республикынгаа алдарта 60 жэлэй ойн хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ хам оролсоод, сагаан эдеэ дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ өөһэдыңгөө хубитые нилээд оруулалсаа. Эндэхи һаалишан бүхэн даалгагдаһан ажалдаа эзэн еноор хандажа, бии байгаа арга боломжонуудаа, мэргэжэл шадабаряа элсүүлэн хүдэлжэ, һара бүхэнэйнгөө түсэбтэ даабариие үлүүлэн дүүргэнэ. Илангаяа тэдэнэр зунай сагта һү һаалияа эрид дээшэлүүлжэ байнхай. Тусхайлбал, жэлэй эхиндэ үбэлэй һарануудта комплексоороо сүүдхэдэ дундэ зэргээр 1700 килограмм һү һаажа байгаа һаа, харин июль соо үдэрэйнгөө һаалиие 3100 килограммда хүргөө. Тиигээдшье үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулхада, дүнгынь нилээд дээшээ болонхой.

— Үнэхөөрөөшье, нёдондо манай коллектив һү һааха ба тэрэнээ гүрэндэ худалдаха талаар ехэл гээгдэлдэ байгаа һэмди. Теэд эндэ элдэбын шалтагаанууд дайралдаа. Тон гол шалтагаанайнь нэгэниинь гэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ һаалиин мал оройдоошье шахуу шэмэтэ тэжээл эдеэгүй, мүн талха таряанай зүйлөөр багаар хангагдаа бэлэй. Энэ жэлэй малай үбэлжэлгэдэ яһала тэжээлээр баяншаг ороо һэмди. Илангаяа шэмэтэ тэжээл болохо силос, сенаж яһала элбэг байгаа. Сенажай шанарыншье һайн, эндэһээ малай ашаг шэмэньшье эрид дээшэлжэ эхилээ. Үбэлэй һарануудта үнеэн бүридэ 15 килограмм сенаж, 2 килограмм талха таряанай зүйл үгтөө һэн. Эдэ бүхы тэжээлнүүд буйлуулагдажа, хэршэгдэһэн һолоомонтой холигдоод, малда эдюулэгдээ,— гэжэ тус комплексые даагша П. И. Линейцева бидэндэ хөөрөө һэн.

Нигэжэ ажаллахадаа, эндэхи малшад урдаа табиһан зорилгоёо бэелүүлжэ шадаа бшуу. Мүнөө энэ туйлаһан амжалтаяа бүри эрьбадхахын түлөө ехэ хүдэлмэри ябуулжа байнхай.

Зунай эльдин һайхан саг элбэг ехэ һүнэй хаһа гэжэ хүн зоной хэлсэдэгынь дэмы бэшэ. Тиимэһээ коллективэй гэшүүд хабарһаа эхилжэ, энэ харюусалгатай хаһадаа бэлдэжэ эхилһэн байна. Июнь һарада эндэ хура бороон хаһа сагтаа орожо, бэлшээриин ногоон хараа байса һайжараа. Мүнөө үедэ һүниндөөшье, үдэртөөшье хэды хүйтэн байгаашье һаань, һаалиин мал харууһалхада ехэл зохисотой гэжэ һанагдана. Юуб гэхэдэ, үнеэдтэ үдэрэй, үдэшын сагуудта тойбо тодхор татадаг һоно! боргооһон үсөөн шуу. Нимэ тааруу сагта мал түхэреэн сүүдхэдэ шахуу бэлшээридэ манагдана. Бэлшээхынгээ хажуугаар һаалишад үнеэд, гунжадтаа 2 килограмм хүрэтэр талха таряанай зүйл шанажа эдюулнэ.

Нёдондо тэдэнэр июнь һарада бүхыдөө 400 центнер һү һаагаа һаа, харин мүнөө жэлдэ энэ һарада 693 центнер гэхэ гү, али 300 центнер шахуу һү ехээр һааба. Энэ дүн юу гэршэлнэб гэхэдэ, комплексын һаалишадай даалгагдаһан ажалдаа ондоогоор хандадаг болоһыень элитээр харуулна.

— Мүнөө комплексын үнеэд анхандаа сабшалан байһан олтирог дээрэ адуулагдана. Энэ газар хабартаа нэгэ дахин уһалагдаа һэн. Эндэһээ ногоониинь ехэл үдхэнөөр урганхай. Мүнөө жэлэй зунай бэлшээриин үедэ һү, мяха үйлэдбэрилгые дээшэлүүлхэ талаар Хориин районой малшадай республика доторoo гаргаһан үүсхэлые манай коллектив халуунаар дэмжээд, туйлаһанаа улам батадхажа, саашадаа зунай зулгы һайхан сагта үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1100 килограмм хүрэтэр һү һааха, мүн абаһан түл түрэсэеэ гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ уялга абанхай. Эдэ хараа зорилгонуудаа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхэ дүүрэн арга боломжотойбди. Юуб гэхэдэ, комплексымнай һаалишад һү һааха хахад жэлэйнгээ түсэбые аяар май һарын тэнгээр амжалтатай бэелүүлээ һэн. Гансал бидэ мүнөө зунай сагта элбэг ехэ һүнэй түлөө тэмсэхэбди,— гэжэ Прасковья Ивановна хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ.

Нугын һүнэй комплексдо 400 үнеэн харууһалагдана. Мүнөө тэрэнэйнь 304-иинь һаагдана. Эндэхи һаалишад эдэ үдэрнүүдтэ сүүдхэдэ үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 9,5 килограмм һү һаажа байна. Хэнэйшье мэдэһээр, зунай үедэ һү ехээр һааха гээшэ гол түлэб мал адуулагшадай оролдолгоһоо сэхэ дулдыдадаг ааб даа. Эндэ Владимир Юндунов, Василий Смертеев, Александр Кузьмин, Зоригто Мункуев гэгшэд өөһэдыңгөө хубитануудые нилээд оруулна. Эдэнэр хоёр хоёроороо ээлжэлэн һаалиин малые үдэр, һүнигүй шадамар бэрхээр бэлшээридэ манана, үнсэдээ шэмэтэй ногоондо адуулжа, һайса садхаажа шадана.

Комплексын эмэ малые искусственна аргаар үрэжүүлхэ хэрэгтэ техник-үрэжүүлэгшэ В. Е. Грудининагай габьяа нилээд ехэ. Тэрэнэй оруулһан аша габьяагаар эндэ үнеэд, гунжад һубайрхаяа болинхой. Эндэ жэлэй эхинһээ хойшо 260 тугал абтаад, бүрин бүтэн түлжүүлэгдэжэ байна. Үшөө эдэ үдэрнүүдтэ олон тугал абтахаар хүлеэгдэнэ. Мүн лэ комплексын нарай мал боксдо түрүү аргаар түлжүүлэгдэдэг юм.

— Манай коллективтэ эбтэй эетэйгээр хүдэлдэг ажалша бэрхэ хүнүүд олон юм. Эндэ ажалладаг һаалишад бултандаа һү һааха хахад жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэнхэй. Жэшээлхэдэ, түрүү малшаднай болохо Е. А. Горбова, Е. И. Грудинина, С. Д. Тарбаева, Е. Б. Доржиева болон бусад ажахы доторoo дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. Эдэ нүхэднай бэшэнээ дахуулан ажалладаг зон гээшэ. Эндэмнай бухыдөө 15

УРГАСА ХУРЯАЛГЫН ХАЛУУН ХАҺА

ЧЕБОКСАРА. «XXV съезд КПСС» гэһэн совхозой коллектив гүрэндөө түсэбһөө гадуур ороохо худалдажа эхилээ. Эндэһээ 600 гаран тонно орооһон элеваторнуудта оруулагдаа.

Жэл хахадай түсэбэй хэмжээнэй ороохо гүрэндөө худалдаха үүсхэл Чебоксарска районно агропромышленна нэгэдэлэй ажалшад гаргаһан юм. Эндэ ургаса хуряалгын шанарые онсо хиналта дороо абанхай. Бүхы комбайнууд, машинанууд ороохо гээхэгүйгөөр түхеэрэгдэнхэй.

КИЕВ. Херсонско областиин Скадовско районой полинууд дээрэ хуряалгын хүдэлмэри түгэсхэгдөө. Кировэй нэрэмжэтэ колхозой таряашад эрхим дүнгүүдые туйлаба. Гектар бүриһөө 31 центнер намарай шэниисэ ба 28 центнер ешмээн суглуулаад, тэдэнэр гүрэндэ ороохо худалдаха даабаряа үлүүлэн дүүргэбэ. 3000 гаран тонно ороохо, тэрэ тоодо 600 тонно үнэтэ шэниисэ гүрэнэй амбаарта эндэһээ оруулагдаа.

МИНСК. Белоруссиин ажахынууд лён-долгунец хуряажа эхилээ. Мүнөө жэлдэ поточно-комплексно отрядууд шэнэ аргаар хүдэлнэ. Лен-долгунецэй бүхы ургаса промышленна цехүүдтэ болбосоруулагдадаг болоо. Энэнь республикын техническэ гол ургамалые хуряаха болзорые нилээд хороохо арга олгобо.

Белоруссида 250 мянга шахуу гектар талмайда «хойто зүгэй торго» таридаг юм. Ургаса гээлтэ хоролтодо оруулхагүйн тула тусхай шэглэлтэй олохон ажахынуудта «Госкомсельхозтехникэ» лен хуряалгын шэнэ комбайнуудые эльгээһэн байгаа. Харин агропромышленна комплексноор партнернуудынь болохо болбосоруулгын предприятинууд ургаса зөөнэ. Гар ажал хэрэглэхэеэ болиходонь, таряалангай гектар бүриһөө 2 мянга шахуу түхэригэй ашаг олзо абтана.

РИГЭ. Хуряалгын хүдэлмэриин түлэг ябуулагдажа байһан ажахынуудта ороохо зөөхын тула бусад колхоз, совхозуудһаа машинанууд ерэнэ. Республикын районно агропромышленна бүхы нэгэдэлнүүдтэ транспортые залан хүтэлхэ түбүүд байгуулагданхай. Ажахынуудай, предприятинууд болон эмхи зургаануудай автомашинанууд тэдэнэй мэдэлдэ үгэнхэй. Шэнэ албан транспортна отрядуудай хүдэлмэриие тааруугаар хүтэлбэрилнэ.

ОРЕЛ. Эндэхи, Ливенскэ, Шаблыкинска ба Мценскэ районуудай таряашад гүрэндөө ороохо худалдалгые эршэмтэйгээр ябуулна. Нарядгүйгөөр хүдэлдэг звенонууд үндэр бүтээсэтэ ажалай, эмхи гуримай жэшээ харуулна. Мүнөө жэлдэ областиин полинууд дээрэхи бүхы орооһоной хахад хубииень тэдэнэр тарижа ургуулаа юм.

Хэдэн арбаад ажахынууд гүрэндэ ороохо худалдаха түсэбтэ даабаряа түгэсхөө, Кромско районой «Крутовский», «Паньковский» совхозууд, Майн 1-нэй нэрэмжэтэ колхоз эрхимүүдэй тоодо ябана.

(ТАСС-ай корр).

Совет орон дотор

ЭЛЕКТРЫН ЭЛШЭ ХҮСЭ ДАМЖУУЛХА ЛИНИ АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАБА

МЕЦАМОР (Армениин ССР). Эндэхи атомно-электростанциин элшэ хүсэн мал ажалай комплекснуудта, шубуунай фабрикануудта, консервын заводуудта үгтэжэ эхилээ. Хада уулатай газараар 100 километртэ татагдаһан ехэ вольтын ЛЭП-220 ашаглалтада оруулагдаа юм.

Армениин хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые индустриальна үндэһэ һуурида оруулһанай ашаар элшэ хүсэ дамжуулха лининүүд эршэмтэйгээр баригдаһа. 100 гаран агропромышленна нэгэдэл, һуурин газарнууд элшэ хүсэ ехээр хэрэглэнэ.

Мүнөө республика дотор хүдөө нютагуудые электрижүүлгын шэнэ шата эхилээ. Электрын элшэ хүсэ дамжуулха нөөсэ лининүүд баригдана. Эдэ бүгэдэ хүдөө ажахын предприятинуудые элшэ хүсөөр таһалгаряагүй хангаха арга олгоно.

ДҮҮРЭН ХҮСӨӨРӨӨ ХҮДЭЛНЭ

ВИЛЬНЮС. Эндэхи түмэр замай узелһаа ороной бүхы заха булангуудта ашаа зөөлгэ үргэдхэгдөө. Жэлэй эхинһээ хойшо хоёр миллиондохи тонно ашаа даабариһаа гадуур ябуулагдаа.

Жэлэй эхиндэ Вильнюсэй локомотивна депогой коллектив түмэр замшадтай социалис мүрысөөн тухай хэлсээ баталһан юм. Ехэ ашаанай составуудые гол түлэб ябуулха гэжэ шиидхэгдэһэн байгаа. Энэнь Прибалтикын түмэр замай Вильнюсэй отделениин участогуудай арга шадабариие горитойгоор дээшэлүүлхэ арга олдоо. Бүхы машинистнууд ехэ ашаанай поезднуудые ябуулжа дүршөө һэн. Энээнэй тулада тэдэнэр түмэр замай участогуудые һайнаар шудалһан, тусхай карта-схемэ табиһан байгаа.

Ашаа зөөхэ түрүү арга хэрэглэһэниинь, 100 тонно түлишэ алмаха арга олгоо. Жэлэй эхинһээ хойшо алмагдаһан түлишөөр арбаад мянган тонно ашаа зөөжэ болохо юм.

ГҮРЭНДӨӨ ОРООҺО ТУШААНА

АЛМА-АТА. Гүрэнэй амбаарнуудта Казахстанай орооһон улам ехээр оруулагдана. Актюбинска, Гурьевска ба Джезказганска областьнуудай колхоз, совхозууд ороохо жэгдэ худалдажа эхилээ. Республикын урда ба баруун бүхы областьнуудта ороохо зөөлгын бэлэдхэлэй конвейер хүдэлнэ.

Полиһоо элеватор хүрэтэр замда таряашад болон бэлэдхэгшэд орооһоной шанарай хойноһоо шанга хиналта табина. Энээнэй тулада технологическа картанууд зохёогдонхой. Тэрээн доторнь полинууд, тоогууд болон тушаан абалгын пунктнуудта байһан орооһоной шиниг, хэр сэбэр байһаниинь хараада абтадаг юм. Ондо ондоо шанартай ороохо холихогүйн тулада имэ хүдэлмэри хэгдэнэ.

ШЭНЭ ГЭРНҮҮДЫЕ ТОЛЛОНО

КИЕВ. Украиныг ниислэл хотын эгээл томо Троещина гэжэ шэнэ районой олон дабхар сагаан байшангуудта түрүүшын айлнууд орожо толлобо. Энэ райондо 300 мянган хүн зон ажаһууха юм.

Шэнэ район комплексно аргаар баригдана. Түрүүшын гэрнүүдтэй нэгэн доро магазинууд, ажаһуудалай эмхи зургаанууд, хүүгэдэй комбинат ашаглалгада оруулагдаа. Һуралсалай жэлэй эхилтэр һургуули нээгдэхэ юм. Тус микрорайонһоо метрогой дүтын станци хүрэтэр автобус ябадаг юм.

Днепр мүрэн Украиныг ниислэл хотын өөрсэ янзын түбэй магистраль болонхой. Мүрэнэй эрьеые барилгашад шадамараар хэрэглэдэг. Энэнь оршон тойронхи ой модо ба таряан ажалда хэрэглэгдэхээр газар дайдые байһан соонь үлөөхэ арга олгодог. Мүрэнэй хайр шулуутай эрье дээрэ 4 миллионһоо үдэшэ дүрбэлжэн метр гэр байра баригдаа юм. Киевэй хүгжэлтын холын хараата түсэб дотор эрье ша-

...УУЛИ—АЖАБАЙДАЛ—ТҮРЭЛХИД

...ЛАЙ АБЬЯАС ТАНЮУЛХА

ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд ехэ туһа хүргэдэг байна. Жэшээлхэдэ, Аргатын совхоз (директорынь нүхэр Д. Ц. Дондупов, парткомой секретарь нүхэр Б. Н. Бальжиров) нютагайнгаа һургуулида автомашина, трактор үгөө һэн. Гадна нёдондо тус совхоз һургуулида шэнэ комбайн дамжуулһан юм. Лесная гэжэ газарта түхеэрэгдэһэн ажалай болон амаралтын лагерьта совхозой мүнгэ зөөреэр шэнэ оро дэбисхэр, спортивна болон соёлой, ажаһуудалай хэрэглэмжын зүйлнүүд олоор абтаа.

Тиихэдэ Уланхаанай совхоз (директорынь нүхэр В. Ц. Баторов, парткомой секретарь нүхэр С. Д. Очиров) нютагайнгаа дунда һургуулиин һуралсалай материальна баазые бэхижүүлхэ хэрэгтэ али бүхы анхаралаа хандуулжа байдаг. Эндэ спортын уужам, һаруул залтай дунда һургуулиин шэнэ байшангай барилга түлэг дундаа ябуулагдана. Мүн байгша ондо нютагай һургуулиинхидай ажалай болон амаралтын лагериин тусхай байра бариглажа эхилхээр хараалагдана. Ерэхэ жэлдэ Дэрээнэй, Гааргын совхозууд болон Лениннэй нэрэмжэтэ колхоз нютагайнгаа һурагшадай амаржа байгаад ажаллахада ашагтай һайн буусануудые байгуулха юм.

Гэхэтэй хамта районой зарим нютагуудта һурагшадай үйлэдбэриин бригадануудта анхаралаа багаар хандуулдаг ушар үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Һахалиин, Хурамхаанай совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд нютагуудайнгаа һурагшадай зунай амаралтые ашагтайгаар үнгэргэхэ хэрэгтэ бии байгаа арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэнэгүй. Тэдэнэй хүдөө хээрын ажаһуудалай эрилтэнүүдые хүсэд хангаданагүй. Тиигэжэ дурсагдагша ажахынуудта аша туһатай ажал хэхээр, амархаар эмхидхэгдэһэн һурагшадай лагерьнуудта унтари хэбтэриһээ эхилээд, кухниин болон спортивна наадануудай зүйлнүүд дуталдаһан байха юм.

Жэл бүри ниитын малай үбэлжэлгын үедэшье, илангаяа зунай амаралтын хаһада һурагшадай үйлэдбэриин бригаданууд түрэл ажахынуудтаа ехэ хэмжээнэй ажал хэжэ үгэдэг. Хурамхаанай районой һургуулинуудай үйлэдбэриин бригаданудай гэшүүд дүн хамта 33000 хонинной нооһо хайшалха, 11575 центнер үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ түсэбтэй.

Һурагшадые ниитын хэрэгтэ аша туһатайгаар хабаадуулха хэрэгтэ Элһэнэй дунда һургуулида илангаяа ехэ анхарал хандуулагдадаг. Дурсагдагша һургуулиин һурагшад үбэлжэлгын үедэ нютагайнгаа ажахын хонидой найман отарые шефтээ абажа, табигдаһан графигай ёһоор һурагшадай агитбригаданууд хонишодто ошожо, концерт наада харуулдаг байна. Тэдэнэр үнгэрһэн хабартаа кошарануудай наг шэбхэ сэбэрлэжэ, сабшалан дээрэ гаргаа һэн. Мүн нёдондо зун ехэ хэмжээнэй үбһэ болон набшаһата тэжээл бэлэдхээ, 200 гектарай зеленко хуряагаа юм.

Мал ажалай талаар һурагшадай звенонууд район дотор түрүүшынхиеэ эмхидхэгдэнхэй. Жэшээлхэдэ, 18 һурагшадһаа бүридэһэн звенодо 755 хурьгад харууһалагдахаар даалгагдаа. Тус звеногой гэшүүд районой мэдээжэ хонишон, КПСС-эй обкомой гэшүүн, дүй дүршэлтэй һурган хүмүүжүүлэгшэ Пылжид Иргунцеевна Урабхановагай хүтэлбэри доро ажалладаг. Эдир малшадай звеногой эдэбхитэд Надя Раднаева, Люба Маланова, Зоригто Гармаев, Раднажап Элбыков болон бусад П. И. Урабхановагай ажал хүдэлмэриин бүтээсые адаглажа, дүршэл шадабаринь халан абажа, ажал хүдэлмэриин ёһотойл һургуули гарана. Звеногой гэшүүдэй, мүн бусадшье нүхэдэйнь ниитэдэ аша туһатай ажал хүдэлмэринь табигдаһан графигай ёһоор һонирхолтой, амаралтын сагуудаар, элдэб хэмжээ ябуулгануудаар һэлгэгдэжэ байдаг.

Һургуулинуудай үйлэдбэриин коллективүүдтэй нягта хани барисаан хадаа һургуулинуудта үгтэжэ байдаг, мүн үгтэхэшье ёһотой материальна туһаламжаар хизаарлагдаха ёһогүй, харин энэ талаар гол шухала асуудал — һурагшадые ажал хүдэлмэриин дадал ооолтойгоор хүмүүжүүлхэ хэрэг шиидхэгдэхэ зэргэтэй. Тиимэһээ һургуулинуудай коллективүүд предприятинууд болон ажахынуудтай һурагшадые хүмүүжүүлгын, мүн тэдэнэй хэхэ бүтээхэ ажал хүдэлмэриин түсэбүүдые суг хамта табиха ёһотой гээшэ. Энээнтэй хамта ажалша коллективүүдтэ хүмүүжүүлгын педагогическа пропаганда ябуулагдаха ёһотой. Энээн тухай районой багшанарай үнгэрэгшэ жэлэй августын зүблөөн дээрэ ехэ хөөрэлдөөн болоһон байна. Гадна зарим ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдэй нютагайнгаа һургуулинуудтай нягта харилсаа байгуулдаггүй тухай, мүн нютагуудай хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй һурагшадай дунда үйлэдбэриин асуудалнуудаар бодото дээрэ аша туһатай хэрэг ажал ябуулдаггүй тухай шүүмжэлхы хэлсээн гараа һэн.

1982 ондо районой дунда һургуулинуудай 10-дахи классуудые 361 залуушуул дүүргээ һэн. Тэдэнэй 116-ниинь нютагайнгаа ажахынуудта хүдэлмэрилхөөр үлөө юм. Үшөө һургуулида һуража байха үеһөө ерээдүйнгөө мэргэжэлнүүдээр һонирхожо, ажалай хэшээлнүүдтэ тэдээндээ дүршэһэн 17 хүбүүд тракторист болоо. 27 залуушуул мал ажалда гараа, һаалишадаар, хонишодоор ажаллана. Гэбэшье районой колхоз, совхозуудта мэргэжэлтэ хүдэлмэришэд ехээр дуталдана. Тиимэһээ ажахынуудые шэлэһэн мэргэжэлдээ тон дуратай кадрнуудаар хангаха хэрэгтэ эндэхи һургуулинуудай болон ажахынуудайшье урда дутагдалнууд болон шиидхэгдээгүй асуудалнууд олон байһаар.

Эдэ бүгэдые усадхахын тула эн түрүүн һургуулинуудтахи ажалай хэшээлнүүд үхибүүдэй һонирхол үүсхэмээр, шанартайгаар ябуулагдаха, һурагшадай зунай амаралтын болон ажалай хаһа зүбөөр эмхидхэгдэхэ зэргэтэй.

Р. БУДАЕВ,
арадай депутадуудай Хурамхаанай райсоведэй гүйсэдкомой гэгээрэлэн таһагые даагша.

Б. ЖАНЧИПОВ,
манай корр.

Ажалшадай бэшэгүүдһээ

ТҮРҮҮШЫН ТРАКТОРИСТ БЭЛЭЙ

Тохойдо Цыретор үбгэжөөлые мэдэхэ, танихагүй хүн үсөөн байха. Хүнүүд гудамжада энэ үбгэжөөлые холоһоо хараһаар доро дохин мэндэшэлдэг заншалтай. Ажалай болон дайнай ветерануудые ниигэжэл хүндэлдэг гээшэ ааб даа.

Цыретор Найданович Найданов Сэлэнгэ нютагай түрүүшын коммунарнуудай нэгэниинь юм. Хамтын ажалай арюун долгинной эбхэрэн ерэхэ үедэ тэрэ Сэлэнгын түрүүшын механизаторнуудай ударидагша байһан намтартай. Угай малшанай хүбүүн хүлгөөтэ тэрэ холын жэлнүүдтэ өөрынгөө түрэл нютагта эдэбхи үүсхэлтэй нүхэдтэйгөө түрүүшын хамтын ажахы байгуулалсаһан юм. Сагаан Жалгада түрүүшын колхоз байгуулагдаа гэһэн мэдээн Сэлэнгэ нютагтань сахилгаан түргоор тараа бэлэй. Уданшьегүй Загастайн сомондо байгуулагдаһан табан жэжэхэн колхоз хамтаржа, нэгэ коммуна болон нэгэдээ һэн. Коммунарнуудай хамтын суглаан дээрэ Цыретор Найданов түрүүлэгшын орлогшоор һунгагдаһан юм. Уданшьегүй тэрэниие Эрхүү хотодо трактористнуудай курсда эльгээгээ бэлэй. Тиигэжэ эрэлхэг зоригтой энэ нүхэр нютагтаа «Фордзон-Путиловец» түхэлэй «түмэр хүлэг» түрүүлэн жолоодоһон юм.

1931 оной август һарада Сэлэнгын райондо машинно-тракторна станци байгуулха талаар бэлдэлгын ехэ хүдэлмэри эхилээ һэн. Энэ үедэ Найданов трактористнуудай курсда багшаар томилогдоһон бэлэй. Курсын эмхидхэгдэһэнһээ хойшо үнгэрһэн хэдыхэн һара соо 84 тракторист һурган бэлдэгдэһэн байгаа. Удаань Цыретор Найданович Сэлэнгын МТС эмхидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан юм. Түрүүшээр хүдөө ажахын машина, зэмсэгүүдые заһабарилха механигаар ажаллаад, һүүлээрнь тус МТС-эй ахалагша механигаар томилогдоо һэн.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуусхэ дайнай дүүрэхэдэ, нүхэр Найданов һая байгуулагдаһан Сухын МТС-эй директорэй тушаалда томилогдоо. Энэ харюусалгатай ажалдаа хэдэн жэлэй туршада хүдэлмэрилөө. Тэрэ үедэ Сэлэнгэдэ шэнэ, боро газар ашаглаха талаар ехэхэн ажал ябуулагдажа байгаа. Тиихэдэ Цыретор Найдановичай аша үрэтэй хүтэлбэри үндэрөөр сэгнэгдээ. Мүнөө тэрэнэй энгэрые Ажалай Улаан Тугай хоёр орден, «Шэнэ, боро газар ашаглаһанай түлөө», «Ажалай ветеран» болон бусад олон медальнууд, «КПСС-эй зэргэдэ 50 жэлдэ» гэһэн хүндэтэ тэмдэг гоёон шэмэглэжэ, коммунистын ажал ябуулгын бодото сэгнэлтэ болон толорно.

Энэ үбгэжөөл наһан соогоо али зэргын олон юумэ үзөө хараа гээшэб. Хүндэшье, орёошье зам дабаһан байха. Тэрэнэй урда сэхэ сэбэр, дардам харгы байгаагүй. Мүнөө Цыретор Найданович наһанайнгаа наян юһэдэхи дабаан дээрэ гаража, аша гушанараа үргэлсэжэ, гэр бүлынгөө, арад зонойнгоо зол жаргал хаража, сэдьхэлээ ханан һуунал.

Р. БАЛДАНОВ.

БАЯРТАЙБДИ

Табяад оной үеэр Шабур поселок Загарайн районой заха холын, тулюурханшье, зааханшье һуурин байһан юм. Тэрэ байдалые мэдэхэ хүнүүд бии ааб даа. Харин мүнөө ямар болоо гээшэб. Гайхахалта. Тиимэхэн байһан юм гэхэдэ, хэншье этигэхэгүй байха.

Засаг түрын ехэ анхаралай аша туһаар, Шулуутайн леспромхозой хүтэлбэриин ехэ оролдолгоор манай Шабур поселок мүнөө сагай ёһотой болбосон түхэлтэй, шэнэ байдалтай һуури болонхой. Хоёр квартиратай байрын гэрнүүд, худалдаа наймаанай түбэй томо байшангууд жэрылдэхэ. Спортивна залтай соёлой байшан баригдажа байна. Хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын байшан хүдэлнэ.

Манай поселогто ажаһуугшадые үшөө нэгэ ушар ехэтэ баярлуулба. Үнгэрһэн май һарын эхеэр эндэмнай 25 хүнэй һууритай больницын шэнэ байшан ашаглалгада үгтэбэ. Энэмнай шэнэ түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Палата бүхэндэ, халуун, хүйтэн уһан бии. Душ, холодильник, эмнүүлэгшэдэй амарха комнато, үнгэтэ телевизор гэхэшэлэн бүгэдэл эндэ аргалуулжа байһан хүнүүдэй аша туһада зорюулагданхай.

Энэ больницые хүсэндэнь хүргэхэ хэрэгтэ, эндэ хүдэлмэрилхэ хүнүүдые шэлэн олохо асуудал шиидхэлгэдэ врач-терапевт Намсарай Намдакович Жамьянов ехэ оролдолго гаргаа. Тэрэ мүнөө манай больницын ахамад врач болонхой.

Поселогой ажалшад Шулуутайн леспромхозой директор И. И. Соковиковто, тэрэнэй орлогшо В. И. Молчановто баяр баясхалангаа хүргэнэ. Эдэнэйл үсэд оролдолгоор Шабурта больница баригдаба, хүн зоной аша туһада алба хэжэ эхилбэ ха юм. Тиигээдшье эмнэлгын энэ газарта хүдэлдэг ажалай ветерануудфельдшер З. Ф. Кротова, ахалагша медсестра Н. Н. Посецкова, залуу медсестранууд Н. И. Горновская, И. Ю. Соловьева, А. Г. Максарова, санитарканууд Т. И. Герасимчук, А. Б. Батымова, Т. С. Кравцова болон бусад энэрхы сэдьхэлтэй медигүүдтэ һайн һайханиие, жаргалтай ажаһуухые хүсэнэбди.

Шабур тосхоной бүлэг ажаһуугшад.

Валерий Цыденович Ухинов Зэдын районой Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо жолоошоноор ажаллажа байтараа. ВЛКСМ-эй райкомой зууршалгаар районой Дотоодын Хэрэгүүдэй таһагта хүдэлхөөр ерэһэн юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Владимир Цыденович ажалдаа дүршэжэ, 1980 ондо офицерэй нэрэ зэргэдэ хүртөө һэн.

Офицер Ухинов мүнөө эндэхи Дотоодын хэрэгүүдэй таһагай залан заһаруулгын инспекциин инспектораар хүдэлнэ. Владимир Цыденович даалгагдаһан ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, ниитын ажалда эдэбхи үүсхэл гарган хүдэлдэг. Коммунист Ухинов коллектив соогоо, мүн Петропавловка тосхондоошье олоной дунда жэшээ харуулжа ябадаг үнэн сэхэ хүдэлмэрилэгшэ болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Ц. Ухинов ажалдаа.

А. ШОЙЖОЛОВОЙ фото.

Юрын мэргэжэлтэй хүн

СЭНХИР ХҮХЭ «АГТЫЕ» УНАГША

Республикымнай холбоо холбооной үйлэдбэриин-техническэ управлениин автобазын хамтын зүблөөн дээрэ түрүү жолоошон Вячеслав Павлович Родовиковой дүй дүршэл тухай һаяхан зүбшэн хэлсэгдээ һэн. Тэрэнэй баян дүршэл һайшаагдажа, Родовиковой дүршэл шадабарине бусад жолоошодто ёһото жэшээ болгожо, харгын дүримые идхан нэбтэрүүлгын хүдэлмэрине улам үргэдхэхэ гэһэн шиидхэбэри тиихэдэ абаа бэлэй.

Вячеслав Павлович хорин табан жэлэй туршада мөөртэ «агта морёороо» почто зөөнэ. Энэ хугасаа соо харгын дүрим хазагайруулаа, усалда ороо гэхэ мэтэ ушарнуудые тэрээнтэй сугтаа хүдэлдэг нүхэд жолоошод һанахагүй байха. Энэшье зүб. Газаа хүйтэн, саһатай, бороотой, харгы хальтируухай гэжэ байнгүй хүсэтэ автомашинаараа мотоор ябуулаад, республикымнай хүдөөгэй ажалшад дуратай газетэ, журналнуудаа, посылка болон бэшэгүүдээ саг соогоо абажа байһай гэһэн бодолтойгоор тэрэ шармайдаг. Родовиковой ябаагүй харгы зам, нютаг үнэхөөрөө байхагүй...

— Эндэ ямар нюуса байхаб даа, — гэжэ В. П. Родовиков хэлэдэг. — Харгын дүрим хазагайруулангүй гү, али усалда оронгүй ябахын тула ганса машинаяа, мүн харгын дүримые «табан хурган» шэнгеэр мэдэхэһээ гадна, шэлэжэ абаһан мэргэжэлдээ дуратай байха, харгы дээрэ ябахадаа хүлеэгдээгүй ушарта бэлэн байха хэрэгтэй.

Үнэхөөрөөшье, хүдөө нютагуудаар почто зөөхэ үедөө тэрэ график-түсэбөө хазагайруулдаггүй, өөртөө эрилтэ ехэтэйгээр хандадаг юм. Холын рейсһээ ерэмсээрээ һуладаһан шүрэб-шүнхэеэ шангалжа татаад, машинамни үглөөдэрэйнгөө замда бэлэн болоо гэжэ һанаагаа амараагүйдөө гэртээ харидаггүй.

Арбаад жэлэй саана «ЗИЛ-130» түхэлэй» сэнхир хүхэ автомобильда Вячеслав Павлович һуугаа һэн. Хурдан мөөртэ шэнэ «хүлэгэй» танигдаагүй заншыень уданшьегүй «номгоруулаа» бэлэй. Мүнөө тэрэл автомобиляараа үдэр бүри харгылдаг. Энэ тэрэ юумэмни хуушараа, муу һэн, һэлгэхэ шэнэ сахарнгүйб гэжэ харгыдаа һанаата боложо ябахада хэды зоболонтойб... Тиимэ һэн тула ээлжээтэ рейсдэ гарахынгаа урда тээ машинаяа жэншэдгүй тэрэ шалгадаг.

Түбхын түрүүн тормозоо шалгана. Удаань руль болон электротүхеэрэлгээ дахин хаража үзэдэг. Тэрэ өөрынгөө дүршэл шадабари, автомобильна техникын шэнэ һониин, һүүлшын түйлалтанууд тухай нүхэдтөө, илангаяа залуу жолоошодто хөөрэжэ, үгэдэг заншалтай. Тиихэдэ жэл бүри манай коллективтэ нэмэжэ ородог залуу жолоошодой һурган хүмүүжүүлэгшэдэй нэгэн юм. Почто зөөдэг жолоошодой олонхиинь Родовиковой шабинар байха.

В. П. Родовиков абаһан социалис уялгануудаа саг үргэлжэ үлүүлэн дүүргэдэг. Нёдондо автомобилиингаа ябадалай түсэбые 20 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, 800 литр бензин, 353 түхэригэй мөөрын резинэ гамнаһан байна. Үйлэдбэриин үндэр дүнгүүдые түйлаһанайнгаа, ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаһанайнгаа түлөө Вячеслав Павлович Хүндэлэлэй грамотануудаар, мүнгэн шангаар болон үнэтэ бэлэгүүдээр нэгэнтэ бэшэ шагнагдаһан байна. 1973, 1978, 1979 онуудта СССР-эй Хэлхээ холбооной министерствын «Социалис мүрысөөндэ илагша», «Аваригүйгөөр хүдэлһэнэй түлөө» гэһэн тэмдэгүүдээр тэрэнэй үнэн сэхэ ажал сэгнэгдэһэн юм. Тиихэдэ аяар 1964 ондо хүртэһэн «Коммунис ажалай ударник» гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргээ ёһотой ажалаараа жэл бүри, үдэр бүри гэршэлэн ябана бшуу.

И. КОНДРАТЬЕВ,
автобазын ахалагша инженер.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. П. Родовиков.

ТАСС АПН

ХИЛЫН СААНАҺАА

БҮХЭДЭЛХЭЙН КОНФЕРЕНЦИ НЭЭГДЭБЭ

ЖЕНЕВЭ. Расизмтай ба зүһэ шарайн илгаа баримталан газаашалгатай тэмсэхэ бүхэдэлхэйн II конференци эндэ нээгдээ. Расизмтай ба зүһэ шарайн илгаа баримталан газаашалгатай тэмсэхэ талаар ООН-ой соносхоһон ябуулгануудай арбан жэлэй хэмжээн соо зарлагдаһан уласхоорондын энэ хуралдаан хадаа хара, шара шарайтай хүнүүдые илган газаашалгые эсэслэн үгы хэхэ талаар ООН-ой шиидхэбэринүүдые бэелүүлгые хангалгада туһа нэмэри болохо юм. ЮАР-та, тэрэшэлэн тэрэнэй эзэмдэһэн Намибида Преториин засагаархидай зүһэ шарайн илгаа баримталан шангаар дарладаг, араб арадуудай эрхэнүүдые, тэрэ тоодо Палестинын араб арадай национальна эрхэнүүдые бүдүүлигээр эбдэдэг гуримые уласхоорондын энэ хамтарал буруушаана.

80 гаран гүрэнэй, тэрэ тоодо Советскэ Союзай ба бусад социалис оронуудай түлөөлэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадана. Тэрэ августын 12 болотор хүдэлхэ юм.

Конференциин нээлтэ дээрэ ООН-ой Генеральна секретарь Х. Перес де Куэльяр үгэ хэлэхэдээ, апертеидэй ба зүһэ шарайн илгаа гаргадаг ябадалые буруушааба, бүхы янзын расизмтай тэмсэл шангадхахые правительствануудые уряалба.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй эльгээһэн амаршалга конференцидэ хабаадагшадай дунда ехэ һонирхол үүсхээ.

ХАРИЛСАА ХОЛБОО ХҮГЖӨӨХЫН ТҮЛӨӨ

ДЕЛИ. Урда Азиин оронуудай гадаадын хэрэгүүдэй министр тушаалтанай конференци эндэ хүдэлмэреэ түгэсхэбэ. Индиин, Пакистанай, Бангладешэй, Шри-Ланкагай, Непалай, Бутанай болон Мальдивска олтирогуудай түлөөлэгшэд экономикын, эрдэм ухаанай ба техникын, сослой ба спортын талаар эдэ оронуудай хоорондохи харилсаа холбооо хүгжөөлтэтэй холбоотой олон асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. «Иимэ харилсаа холбооое үргэдхэлгэ энэ районд хани барисаа, хүршэ еһоной харилсаа ба үгэеэ ойлголсолгые бэхижүүлгэдэ, эдэ оронуудай арадуудай экономическа ба социальна хүгжэлтэ дэбжэлтэ түргөөр түйлалгада туһа нэмэри болохо юм гээд конференцидэ хабаадагшадай баталан абаһан деклараци дотор онсолон заагдана.

Урда Азиин гүрэнүүдэй хоорондохи экономическа ба научно-техническэ харилсаа холбоон эсэсэй эсэстэ эндэхи политическа байдалые һайжаруулха, амгалан тайбан тогтонижонги байдал бэхижүүлхэ юм гээд конференциин хүдэлмэриин һүүлээр толилогдоһон коммюнике дотор тэмдэглэгдэнэ.

Конференциин хүдэлмэридэ үндэр сэгнэлтэ үгэхэ зуураа, мүнөө жэлэй март һарада Делидэ болоһон бүлэглэлнүүдтэ хабаададаггүй оронуудай правительствануудай ба гүрэнүүдэй толгойлогшонорой VII конференциин шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ энэ уулзалга бодото алхам болохо, гээд Индиин газетэнүүд онсолон тэмдэглэнэ.

Женевэдэхи хөөрэлдөөнүүд

ЖЕНЕВЭ. Стратегическэ буу зэбсэгүүдые хизаарлаха ба хороохо тухай совет-американ хөөрэлдөөнүүдэй ээлжээтэ раунд делегацинуудай пленарна заседаниар эндэ түгэсхэгдэбэ. Мүнөө жэлэй октябриин 5-да хөөрэлдөөнүүд эхилхэ юм.

ХАРАТА ААШАНУУДЫНЬ ҮРГЭЛЖЭЛҺӨӨР

ПНОМПЕНЬ. Кампучида харша зэбсэгтэ харата аашануудаа Таиланд үргэлжэлүүлнэ. Июлиин 28-һаа хойшо Таиландын Агаарай Зэбсэгтэ Хүсэнүүдэй тагнуулай самолёдууд НРК-гай газар дайда дээгүүр таба дахин ниидэ гээд Кампучиин СПК гэжэ мэдээсэлэй агентство мэдээсэнэ. Кох Конг ба Кох Танг олтирогуудай оршондо республикын мэдэлэй уһанда Таиландын зэбсэгтэ суднанууд оло дахин сүмэрэн ороһон байна. Кампучиин хилэ шадарай районуудые Таиландын газар дээрэһээ артиллериин буунуудаар хэдэн арбаад дахин буудаһан байгаа.

ХАНИ БАРИСАА БЭХИЖҮҮЛХЭ

НЬЮ-ЙОРК. Ракетно-ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые үрдилдэн байжа бүтээлгые буруушааха, термоядерна дайнай аюулые зайсуулан сарахын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэхэ гэһэн уряа доро үнгэржэ байһан «Эб найрамдалай түлөө велосипедээр урилдаан—83» США-гай газар дээрэ шиидхэхы шатада оробо. Тэрээндэ хабаадагшад — Норвегиин, СССР-эй, США-гай, Финляндиин ба Швециин түлөөлэгшэдэй Нью-Йоркһоо Вашингтон хүрэхэнь үлөө. Америкын ниислэл хото ошохо замдаа тэдэнэр американ олониитын түлөөлэгшэдтэй уулзаха, эб найрамдалай ба буу зэбсэг хуряахын түлөө хүдэлөөе үргэдхэхые уряалха юм.

Газетэ, радио ба телевидениин дамжуулгануудһаа америкынхидэй «мэдэжэ абадаг» юумэн бодото байдалда огто харюусахагүй байна, гээд ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө, Линда Кнапп хэлэһэн байна. Июлиин 6-да Москвада эхилһэн саһаань хойшо энэ урилдаанда хабаадахадаа, энээниие мэдэхэ болооб. Танай оронд хаанашье ябахадамнай, бидэниие халуунаар, үнэн зүрхэнэй талархалтайгаар угтадаг байгаа. Совет хүнүүд дайе хүсэнэгүй гэжэ би ойлгооб. Бидэ США-да Советскэ Союз ба тэрэнэй арад тухай ехэ бага мэдэхэ байнабди гэжэ үшөө ойлгооб. Тиимэһээл энэ урилдаан американ ба ород хүнүүдтэ хэрэгтэйшье, шухалашье байха юм. Манай арадуудай хоорондохи хани барисаа ба үгэеэ ойлголсолгые бэхижүүлгэдэ тэрэ туһа нэмэри болохо зэргэтэй.

Нэгэдэмэл Нациинуудай Организацида, политическэ ажал ябуулагшад ба газар дэлхэйн арадуудта зорюулагдаһан эб найрамдал сахин хамгаалха, ядерна дайнай аюулые зайсуулан сараха дүлэтэ уряатай хандалгые ООН-ой Генеральна секретарьта урилдаанда хабаадагшад барюулха юм.

ЧАД-тахи БАЙДАЛ

ПАРИЖ. Чадай Национальна Нэгэдэлэй шэлжэн оролгын правительствын (ППНЕ) хүсэнүүдтэй Файя-Ларжо хотын түлөө байлдаанда Заирай коммандосууд болон США-гай, Франциин, Суданай ба бусад оронуудай хүлһэншэд шиидхэхы үүргэ дүүргэһэн байна. Энээн тухай ППНЕ-гэй радио мэдээсээ гээд Франс Пресс агентство дамжуулна.

«Хүршэ нэгэ гүрэнэй» газар дайда дээгүүр американ сэрэгэй-транспортна «С-130 геркулес» түхэлэй самолёдууд Чадай хойто хубида оршодог Файя-Ларжо хотодо харин гүрэнүүдэй сэрэгүүдые асарһан байгаа, гээд дамжуулгада хэлэгдэнэ. Американ хэмэл одод-шпионууд ба Франциин «Бреге 1150 атлантик» түхэлэй тагнуулай самолёдууд тэдэнэй ябуулганууды ударидажа байгаа.

Мүнөө үедэ Файя-Ларжо хотые эзэмдэһэн хүсэнүүд ППНЕ-гэй түрүүлэгшын, Чадай Национальна сүлөөрэлгын фронтын ударидагша Гукуни Уэддеягай сэрэгүүдтэ хүреэлэгдээд, артиллериин буунуудаар шангаар буудагдана, гээд дамжуулга соо тэмдэглэгдэнэ.

АФП-гэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Нджаменын мүнөөнэй засаг захиргаанай толгойлогшо Хиссен Хабре Чадтахи зүришэлдөөндэ сэрэгээр сэхэ хамаарха тухай гүйлтатайгаар Франциида хандаа юм ха. Иимэ гүйлта США-да ба «бусад хани барисаата оронуудта» эльгээгдээ юм гээд Хабрегэй правительствын гадаадын хэрэгүүдэй министр Идрисо Мискин мэдүүлһэн байна. Энэ гүйлтань США-гай, НАТО-гай талаар тэрэнэй союзнигуудай Чадта сэрэгээр сэхэ оролгые хангаха зорилготой юм.

ТРИПОЛИ. Ливиин сэрэгүүдэй Чадта ороһон тухай Нджаменын мүнөөнэй засаг захиргаанай ба баруунай олониитын дунда мэдээсэлнүүдые дамжуулдаг хэрэгсэлнүүдэй хардалга гүрдэлгэнүүдые Ливиин гадаадын харилсаа холбооной талаар арадай бюро эрид шууд буруушааба. Ливиин самолёдууд Чадай хилэнүүдые дабажа гарадаггүй юм гээд Джан агентствын дамжуулһан арадай бюрогой мэдүүлгэ дотор онсолон заагдана

Соёлой hонин

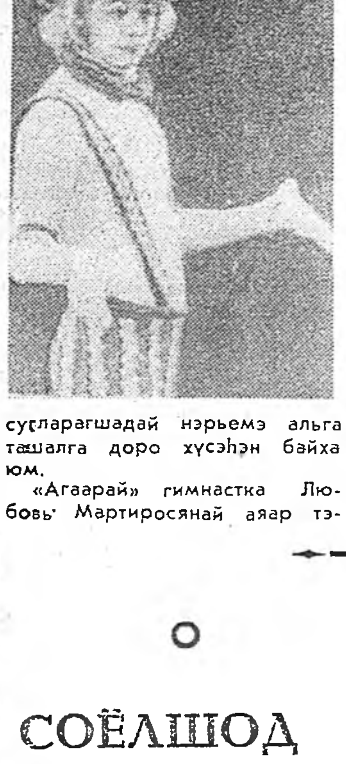
«Бишыхан ододой толон» гэжэ лилипудуудай дэлхэй дээрэхи ори ганса циркын манай республикада айлшалhанай hүүлээр Москвагай «Темп» гэдэг нүүдэл цирк Буряад ороной ниислэл хотынхидые гоё hайхан, соггой хүхюун программатаяа танилсуулжа эхилбэ.

Сронойнгоо эбтэй зетэй арадуудай жаргалта бүлэ соо 60 жэлэйнгээ жабхаланта ойе hаяхан hайндэрлэhэн Буряадай АССР-эй ажалшадые программа хүтэлбэрилэгшэ Владимир Волдыков халуунаар амаршалаад, ажалдаа бури ехэ амжалта туйлахыень, зол жаргалтайгаар ажаhуухыень

рэ үндэртэ циркын үhээ доро элдэб упражненинүүдые уян нугархайгаар, гоё hайханаар гүйсэдхэхэдэнь, бахархангүй харахын аргагүй. Эдэ бүгэдые ажаглахадаа, совет циркын суута артистка Раиса Масимилиановна Немчинскаягай оюун бэлиг шадабарие, тэрэнэй нугаршагүй эрэлхэг зоригые ээлүүдгүй ой ухаан.

ЦИРКЫН ГАЛНУУД

сугларагшадай нэрьемэ альга ташалга доро хүсэhэн байха юм.

«Агаарай» гимнастка Любовь Мартиросянай аяар тэдаа оруулнаш. Тэрэ ажалдаа дуратай, зохёохы ажал ябуулгые хүндэлдэг байгаа, хүнүүдтэ урма баяр түхөөд эг байhандаа этигэдэг hэн. Теэд хүнэй ажабайдалые улам гэрэлтэ hайхан, зол жаргалтай болгохоhоо үлүү юун байхаб даа?...

Лариса Борисовагай хүтэлбэри доро hургамал нохойнуудай элдэб упражнени хэхэдэнь, сугларагшад, илангаяа багашуул, урма баяртайгаар, соггой хүхюунээр үдэшэhэн байна. Үнэхөөрөөшье, манай дүрбэн хүлтэй ханинарай хатархые, эрьелдэхэ, урбалдахые, hүрэхэ харайхые харахада hонин байгаа.

— Бүхэсоюзна циркын конкурсын дипломантнууд Галина болон Михаил Фурмановтан бэлиг шадабаряа харуулхань, — гээд соносхоходонь, альга ташалга аадар бороо шэнгеэр шааяшаба. Акробадуудэксцентригүүд орёо хүшэр упражненинүүдые гүйсэдхэжэ, харагшадай зүрхэ сэдьхэлые ханааhан байха юм.

Гоё hайханаар шэмэглэгдэhэн хазаар ноггогой хоёр агта хүлэг манеж дээгүүр нэгэ жэгдэхэнээр гүйлгэлдэнэ. Эдэ морид дээрэ Эдуард Камаев, Любовь Казаченко хоёр элдэб упражнени гүйсэдхэбэ.

Артистнууд-эквилибристнүүд аха дүүнэр Кобзевуудай уран бэлигтэй танилсахада, урматай байба.

Бүхэли үдэшэндөө манеж дээрэ комик-каскадёр Борис Артемьев бэлиг шадабаряа харуулжа, зугаа наада дэлгэжэ, сугларагшадай анхарал татаhан, hонирхол үүсхэhэн байна. Үндэр дээгүүр татагдаhан түмэр аргамжа дамжан ябажа, тэрэнэй упражненинүүдые гүйсэдхэхэдэ, зүрхэ сэдьхэлээ хүдэлгэнгүй харахын аргагүй. Энэ залуу артист хэдэн кинофильмнүүдтэ, тусхайлбал, «Далеко на западе», «Первая любовь», «Неуловимые мстители» болон бусад фильмүүдтэ гол рольнуудые гүйсэдхэhээрөө алдаршанхай.

«Арсалануудай дунда» гэhэн совет ехэ аттракцион программын хоёрдохи хубиие ээлбэ. РСФСР-эй габьяата артистка Ольга Борисовагай хүтэлбэри доро hургагдаhан арсалануудай элдэб упражненинүүдые хэхэдэнь, аргамжа дээгүүр дүүлихэдэнь, hүрэлдэхэ, харайлдахадань, балшар бага ябахадаа hонирхон уншаhан үльгэр онтохонууд соохи «эрэен гүрөөhэ эмээллэжэ, боро гүрөөhэ боожолжо, хара гүрөөhэ хазаарлажа» унаhан эрэлхэг зоригто баатарнууднай бэеэр ээ манеж дээрэ буужа ерээд байhан юумэдэл үзэгдэхэдэл гэнэ. Ан амитадые hургаха талаар угаа дамжаhан энэ эхэнэр «ангуудай хаан» гэжэ суурхаhан арсалануудые иимэ шадамар бэрхээр hургахын тула ямар ехэ шэн габьяа, эрэлхэг зориг, хүсэл эрмэлзэл гаргана гээшэб! Балшар бага наhанhаа хойшо шэлэhэн хэрэгтээ дурлал, ажалай абьяас энэл ха юм даа.

Элдэб үнгын галнуудаараа цирк урин дууданал.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

ШЭТЭДЭ ГАСТРОЛЁО ЭХИ[ЛБЭ]

Ленинэй орденто Буряадай гүрэнэй оперо болон баледэй театрай коллектив июль hарын туршада Эрхүү хотодо гастрольдо байhанаа энэ hарын эхеэр республикынгаа зүүн хүршэ — Шэтын область зорижо гараба. Тэндэ манай артистнууд август hара соо уран бэлигээ харуулха байна.

Һаяын нэгэ үдэшэ Шэтэ хотын областной драматическа театрай байшан соо Буряад ороной оперно искусствын түлөөлэгшэд ородой хүгжэмэй классическа зохёол болохо А. Бородинай «Игорь тайжа» гэжэ опероор гастролёо нээжэ, халуунаар угтагдаа. Тэрэнэй гол партиие СССР-эй арадай артист К. Базарсадаев гүйсэдхөө. Балетнэ зүжэгүүдтэ СССР-эй арадай артист Л. Сахьянова хабаадалсана.

Манай артистнууд Шэтэ хотынхидта оперно болон балетнэ зүжэгүүдые дүн хамта дүшөөд дахин харуулха байна. Гадна тэдэнэр өөhэдынгөө дундаhаа концертнэ программатай багахан бригада бүридхөөд, областиин түб хотын завод, фабрикануудай, томо предприятинуудай коллективүүдтэ, хүдөө нютагуудай ажалшадта ошохо юм.

Манай театрай концертнэ бага бригада июль hарада Хориин, Хэжэнгын, Яруунын районуудай ажахынуудаар ябажа, концерт харуулhан байна.

ХОЙТО ЗҮГЭЙ ДУУ, ХАТАР

Хойто зүгэй Гүрэнэйород арадай академическэ хоор республикадамнай айлшалан ерэбэ. Оперо болон баледэй театрай байшан соо ехэ концерт табихын урда үдэр тус хоорой коллектив жэжэхэн хэдэн бүлэг боложо, Улаан-Үдэ хотын промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдэй урда дуу, хатар харуулжа, тэдэниие баясуулhан байна.

Театрай үргэн салуу сценэ дээрэ аятайгаар зэдэлжэ байгаа дуунай, галтай соггой хатарай дүүрэхэтэй сасуу залаар дүүрэн альга ташалган хүхюутэйгээр шааяжа, замхаха хэбэрээ үзүүлнэгүй. Артистнууд дахин дуу, хатараа захалжа, харагшадай халуун урилгые харюулба. Концертын нэгэдэхи отделениин дүүрэжэ, забhарлалгын болоходо, бидэ мэдээжэ хоорой коллективэй хормейстер РСФСР-эй габьяата артистка Диана Широкая гэгшэтэй уулзажа хөөрэлдэбэбди.

— Байгша жэлдэ коллективэймнай гастролиин 58-дахи сезон эхилэнхэй, — гэжэ Диана Дмитриевна хөөрэнэ. — Һаяын жэлнүүдтэ бидэниие хүшэр хүндэ, харюусалга ехэтэй шалгалтанууд хүлеэнэ. Тиимэhээ энэ жэлдэ тэрэ шалгалтын үедэ харуулха программаяа, номер болон шэнэ композицинуудаа сценэ дээрэ жэгдэрүүлжэ байнабди. Нэгэдэхи шалгалта гэбэл, хоорнай 60 наhатай болохо. Удаадахинь — хоёр шатаhаа бүридэhэн Бүхэсоюзна харалга-конкурс. Тон түрүүн ноябрь hарада Архангельск хотодо үнгэргэгдөөд, удаадахи шиидхэхы шатань Москвада болохо юм. Тэрэ хадаа манай коллективэй эгээн харюусалга ехэтэй хаhа болоно. Ерэхэ жэлдэ түрэл Архангельск хотодоо hүүлшынгээ шалгалта барихабди.. Ушарынь юуб гэхэдэ. Архангельск хотын байгуулагдаhаар тэбхэр 400 жэлэй ойн баярые тэмдэглэхэбди. Тэрэ үдэрнүүдтэ манай хото айлшалан ерэhэн делегацинуудта, хүршэ хотонуудай түлөөлэгшэдтэ дуу болон хатараа харуулжа, областиимнай уран hайханай оюун бэлигтэн түрэл нютагайнгаа искусство, культуратай танилсуулха. Тиимэhээ тэрэ үдэрнүүдтэ шэглүүлэн манай коллектив шэнэ найруулгаа болон арадай дуунуудые табижа, мүнөө гастрольдо ябахадаа, мүлижэ байнхай, — гэжэ Д. Д. Широкая урдахи түсэбүүд тухайгаа хөөрэбэ.

Хойто зүгэй Гүрэнэйород арадай академическэ хоор дуу болон хатарнуудаараа ёhотой ородой хойто зүгэй шэнжэ болоно. Тус хоор нютагайнгаа дуунай заншалые зохидхоноор дуулаха маягтаа таарууланхай. Хаанта засагай дарлалтаhаа хойто зүгэй ой руу нүүжэ ошоhон зайгуул хүгжэмшэдhөө эхи абаhан шог зугаатай дуу болон хатарнууд хоорой репертуарта олон байна. Түрэл хизаар ороноо, хойто зүгэй үзэсхэлэнтэ газар дайдые магтан дуулаhан арадай уянгата дуунууд репертуартань онсо hуури эзэлнэ. Юрэдөө хоорой программа ондо ондоо номернуудаар түргэн hэлгэжэ байгаа. Дуун, хатар нааданай сценэ, арадай ёохор дуунай-хореографическа сюитэ болон оркестрово пьесэнүүд хоорой репертуарые жанрай талаар баян байна гэжэ харуулна. Концертын үедэ олонхи дуунууд ябууд дундаа гүйсэдхэгдэнэ. Эхэнэрнүүдэй хатарнууд бэеэ барид гэhэн, зөөлэхэн. Харин эрэшүүлэй хатар огсом, түргэн байна. П. Коротковагай зурагаар оёгдоhон артистнуудай хубсаhан хойто зүгэй хубсаhа хунарай шэмэглэлэй баялигые, дахин дабтамаар бэшэ гоё hайханиие харуулна. Тус коллективэй өөрын онсо шэнжэтэй репертуартай гүйсэдхэхы үндэр бэлиг шадабаритай байhандань хоорой уран hайханай хүтэлбэрилэгшэ СССР-эй арадай артистка, М. И. Глинкын нэрэмжэтэ Гүрэнэй шангай лауре[ат] ...

СОЁЛШОД ТУҺАЛНА

Баргажанай районой Баян-Голой соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэд үбhэ хуряалгын харюусалга ехэтэй хаhада түрэл ажахыдаа туhаламжа үзүүлхын тулада хажуур барижа, үбhэндэ гараhаар үнихэн болобо. Уран зураашa Шагдар Маланович Бадмаев түрүүтэй 7 соёлшод 75 центнер үбhэ хуряаха түсэбөө гушаад центнерээр үлүүлхээр зорижонхой. Соёлой байшангай директор А. Ламатханова, методист А. Аглеева, арадай театрай режиссер Б. Ринчинов, Харасунай хүдөөгэй клубые даагша Э. Данилова тэгшэд эйдэ оролдосотой бэрхээр хүдэлнэ. Августын 10-даар соёлшод түсэблэhэн үбhөө хуряажа дүүргээд, агитбригадануудые эмхидхэжэ үбhэшэдэй звенонуудаар, малшадай зуhалангуудаар айлшалха, концерт наадаяа харуулха юм.

Манай корр.

Шэнэ кино

ВЕНСЕРЕМОС!

Экран дээрэ үхэлтэ тулалдаан hүжэрнэ. Сальвадор тосхоной набтархан гэрнүүд улаан дүлөөр соробхилно. Фарабундо Мартиин нэрэмжэтэ Национальна сүлөөрэлгын фронтын сэрэгшэд үсэд нэтэрүүгээр добтолно. Минута бүхэндэ Фронтын офицер мегафон абажа, дайсадта хандан иигэжэ идхана: «Национальна гвардиинхид! Бэеэ тушаагты, манай тала руу орогты. Хэрбээ шуhата хэрэгүүдээр бэеэ бузарлаагүй hаа. Эхэ ороноо сүлөөлэлгын тэмсэлдэ жагсаха арга боломжоёо гүйсэд ашаглагты». Экран дээрэхи кадрнууд бага шэшэрнэ гү гэжэ hанахаар. Теэд энэншье ойлгосотой ааб даа. Юуб гэхэдэ, кинооператор айхабтар хүшэр хүндэ байдалда энэ тулалдааe буулгаха баатай болоо бшуу. Тойроод hомонууд эшхэржэл байгаа ха юм.

Гэнтэ хон-жэн болошобо. Тиигээд «Венсеремос» гэжэ бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ дуунай аялга зэдэлшэнэ. Дикторэй шанга абяан соностоно: «Фарабундо Мартиин нэрэмжэтэ Национальна сүлөөрэлгын фронтын үмэнэhөө Венсеремос гэжэ радио хэлэнэ. Түбэй Америкэ, Сальвадор, Марасан гэжэ провинциин сүлөөлэгдэhэн районуудhаа дамжуулгаяа хэнэбди. Манай дамжуулгануудые дүшэн метрэй долгин дээрэ үдэр бүри үглөөнэй зургаан часhаа долоо хүрэтэр, үдэшын зургаан часhаа баhал долоо болотор шагнагты. Манай арадай тэмсэл тухай үнэн зүб мэдээ бүхы дэлхэй абажа байhай гэжэ хүсэнэбди. Революци гү, али үхэл! Бидэ илахабди».

Тад ондоо кадрнууд экран дээрэ харагдаадхиба. Сүлөөлэгдэhэн районуудта амгалан байдал манданхай. Һурагшад партын саана hууна. Тарюашан поли дээгүүрээ алхална. саахар-үйлэдбэрилдэг бишыхан фабрика. Дахин түгшүүрилтэй саг срэбэ хэбэртэй. Тэнгэридэ тагнуулай вертолет ниидэжэ ябана. Дайсад ихэдээ дахинаа добтолхоёо hанаба гээшэ. Фронтын сэрэгшэд hэргэг hэримжэеэ. хурсадхажа, тулалдаанда бэеэ зэhэнэ.

— «Илалтын зоригжол» гэжэ баримтата фильм конкурсhоо газаа тээ Москвагай Уласхоорондын XIII кинофестиваль дээрэ харуулаабди. — гэжэ Сальвадорой делегациие толгойлhон кинооператор Лусио Алерас манда хөөрэбэ. — Фарабундо Мартиин нэрэмжэтэ Национальна сүлөөрэлгын фронтын ажабайдалай тэмсэлэй али бүхы талатай кино харагшад танилсаhай гэжэ хүсэhэндөө энэ лентэ Москва асараабди. Ушар юуб гэхэдэ, буржуазна пропаганда манай тэмсэл тухай шал худал хуурмаг удхатай мэдээ тараана бшуу. Мүнөө үе сагай эгээл шэрүүн хатуу засаг түрэдэ эсэргүүгээр, национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, сальвадоройхидой түрэл орон доторoo ёhотой эзэд болохын түлөө манай Фронт тэмсэнэ гэжэ бүхы бүмбэрсэг дэлхэйн хүн зон мэдэхэ ёhотой.

— Та энэ фильм буулгалгада хабаадаа гүт?

— Венсеремос гэжэ радиогой бүридэлдэ ородог манай кино-бүлэг Москвагай фестиваль дээрэ харуулагдаhан Сальвадорой бүхы фильмүүдые буулгаа юм. Тэндэ гурбан кинооператор, нэгэ режиссер, абяа миндаhан дээрэ буулгадаг хоёр оператор хүдэлдэг.

— Ажал хүдэлмэритнай хэр ехэб?

— Хоёр кинооператор саг үргэлжэ Сальвадортоо байдаг юм. Харин тиихэдэ би түрэл ороноо бүхэли жэлэй туршада ошоодүйб. Юуб гэхэдэ, фильмүүдээ абаад харин гүрэнүүдээр ябажа, тэндэхи олониитэдэ харуулнаб, ехэнхи ушарта ойлгуулламжын үгэ хэлэхэ ушартай бологлодог.

Кинооператорай хүдэлмэри хэр аюултайб гэжэ hуралтай?

— Дайн лэ хадаа дайн гүбэ даа. Боложо байhан тулалдааe буулгахада, аюултайнь арсашагүй. Нүгөө талаhаа, түрэл ороноо хүрэжэ ошохо, тэндэhээ гаража ошохо гээшэмнай баhашье бэлэн бэшэ бшуу. Тагнуулшан вертоледой ниидэжэ ябахые экран дээрэ таанад хараа бшуут. Тиимэ вертоледууд мүнөө бүхы орон дээгүүрнай элидэг болонхой. Бидэниие хэдэн дахин дээрэhээ анхаран хаража, усадхаха hэдэлгэ хээ юм. Зүгөөр бидэ бэеэ далдалан нюужа, амиды мэндэ гаралсадаг байгаа бшуубди.

— Венсеремос гэжэ радиогой хүдэлмэри тухай тодорхойгоор хөөрэжэ үгыт?

— Энэ радиостанци 1981 оной январиин 10-hаа дамжуулгануудаа эхилhэн юм. Тэрэ Марасан гэжэ провинциин сүлөөлэгдэhэн районуудта байрладаг гээшэ. Тэрэнэй гол зорилго хадаа Сальвадорой арадай үнэн зүб тэмсэл тухай мэдээ бүхы хүн зондо дамжуулга мүн. Бидэнэр, кинематографистнууд, өөhэдынгөө аха аргаар, шадабаряар баhал арадайнгаа тэмсэл тухай хөө[рэнэбди] ...

ЭБТЭЙ БҮЛЫН ЭХЭ

Хандама Биликовна Дабаевае би хара багаhаань гэхээр мэдэхэ хүм. Тэрэ Шэтын хойморой Угдаан нютагта 1923 ондо түрэhэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда мордоhон бүhэтэйшүүлэй орондо эхэнэрнүүдэй ажахыгаа эрхилжэ эхилхэдэнь, арай гэжэ арба найма хүрэhэн Хандама басаган трактористын хажууда шабинь болоhон байна. Уданшьегүй «ХТЗ» түхэлэй тракторые мори унаhандал жолоододог болоод, трактористын үнэмшэлгэ абаа hэн. Тиин Хандама Дабаева нютаг нуга соогоо түрүүшын тракторист буряад басагадай нэгэниинь болоhон.

1951 ондо тэрэ гэр бүлөөрөө Улаан-Үдэ нүүжэ ерээ. ПВЗ-гэй ЖК-до 7—8 жэлдэ моришоноор хүдэлбэ. Һүүлээрнь республиканска промкомбинадта (мүнөө оёдолой «Труд» нэгэдэл болонхой) орожо, юрын оёдолшонhоо мастер-модельер хүрэтэрөө ургаад. наhанайнгаа амаралтада гараба.

Гутал, хубсаhа оёжо шадахагүй буряад эхэнэр, илангаяа тэрэ үедэ, үгы шахуу байhан байха. Эдир залуу наhандаа хүдөө ажахын техникэ жолоодожо, залуугай зали бадаруулан ябатараа, гэнтэ оёдолшон боложо hуушахадань, hониншог байжа болоо.

— Эхэнэр хүн гээшэ ямаршье ажалтай hаа, заабол гар үзүүрэй юумые хадхажа, оёжо шадаха ёhотой. Техникын эди шэдидэ дашуураад, эрэ хүн шэнги болоод ябаха юумэ үгы. Бари, энэ дэгэл хангилжа урбуула, энэ гутал улла, — гэхэ мэтээр түрэлхидэйнгөө заабарилан захирдагайнь ашаар Хандама гартаа дүйтэй болоhон байжа магад. Тэрэл дүй дүршэлынь хожомоо Улаан-Үдэдэ, табан үхибүүдэй эхэ болоод, оёдолой газарта хүдэлхэдэнь ехэл туhатай байhан ааб даа.

Хандама Биликовнагай нүхэр Даши Очирович Дармаев дайнай ба ажалай ветеранай хүндэтэ нэрэ зэргэтэй хүн. Тэрэ аяар 33 жэлэй туршада Ленинэй орденто ЛВРЗ-гэй строгальщигоор хүдэлжэ байна. Коллектив соогоо хүндэтэй. хэдэн олон хайра шагналтай.

Даши Очировичтанай табан үхибүүдынь барандаа дээдэ hургуулитай болонхой. Хоёр басагадынь милициин лейтенантнууд. Андрейнь сэрэгэй врач. Таисия басаганиинь геологоуправленидэ хүдэлнэ, харин отхон Кларань Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдта hуража ябана.

Хүдэлмэришэн Д. О. Дармаевай бүлые эбтэй зетэй; үнэр баян, зон нүхэдтэй, айхабтар hайн бүлэ гэлсэдэгбди. Даши Очировичнай hаяхан Инди, Непалаар аяншалаад ерээ. Бидэндээ хөөрэхэ, зугаалха юумэниинь айхабтар ехэ байгаа даа. Һонирхон шагнаhамнай мэдээжэл юм бэзэ.

Эбтэй бүлын эхэ Хандама Биликовнамнай тэбхэр 60 наhа гүйсэжэ, хани нүхэдэйнгөө hайхан үреэлдэ мүнөөдэр хүртэхэл ёhоороо хүртэхэнь гээшэ. Түрэл Буряад республикатаяа ээрэмэ сасуу энэ эхэнэртэ энхэ тайбанаар, элүүр энхэ hуухыень хүсэхэ зуураа:

Угдаандаа нютагтай
Хандама
Улаанхан-Үдэдөө
налайнхай.
Угай бэрхэ оёдолшон
тула
Уладхан зондоо хүндэтэй
даа,—

гэжэ шүлэглэн амаршалжа дурам хүрэнэ.

Ч. БАДМАЕВ,
прибор бүтээлгын нэгэдэлэй уран зурааша,
ажалай ветеран.

ҮШӨӨЛ ТҮЛХИҺӨӨР

Августын 4-нэй hүни Сэлэнгэ мүрэнэй уhан Улаан-Үдэ шадар 13 сантиметрээр нэмэжэ, 225 сантиметрэй тэмдэгтэ хүрэбэ. Улаан-Үдэ шадар мүрэнэй уhан үшөөшье түлхисэтэй байхаар хүлеэгдэнэ. Саашадаа хоёр гурбан үдэрэй туршада 7—10 сантиметрээр уhан нэмэхэдээ, набтар газарнуудтай татуур, hалаануудай уhан эрьеhээ халижа, сабшалан бэлшээри абтахаар хүлеэгдэнэ.

Сэлэнгэ мүрэнэй уhан Новоселенгинскдэ hүниин туршада 6 сантиметрээр нэмэжэ, 497 сантиметрэй тэмдэгтэ хүрэhэн байна. Мүн Сүхын арhанай завод, Поворот шадар сүүдхын туршада 7—9 сантиметрээр нэмэжэ, 315—309 сантиметртэ хүрэhэн. Тиихэдэ Наушки шадарай уhан бага зэргээр hууха захал[ба].

Республикын бусад — Зэдэ, Үдэ голнуудай эхиндэ бага зэргээр хура бороо ороошье hаа, мүнөөдөө уhанай нэмэсэдэ түлхисэ болохоор бэшэ. Баргажан голой эхиндэ hүүлшын хэдэн хоногто хура бороо элбэгжээ. Тиигэжэ Хурамхаанай районой Могойто шадар Баргажан гол 50 сантиметрээр нэмэhэн байба. Энэ уhан доошолходоо, Ленинэй нэрэмжэтэ, Хилганын, Уланай колхозуудай нуга сабшалангай газар үерэй уhанда абажа захалаа. Юуб гэхэдэ, эндэ тээсгэнэй ороhон бороогой hүүлээр голой hаба, тохойнууд уhаар дүүрэжэ, набтар газарай сабшалан үертэ абтаhан байгаа юм.

П. ПАВЛОВА,
Улаан-Үдын гидрометеобсерваториин инженер-гидролог.

ХҮЛЭГҮҮДЭЙ УРИЛДААН

Алас-Дурна зүгэй зоныи түрүү hуури эзэлхын түлөө хатарша хүлэгүүдэй урилдаан Эрхүү хотын ипподром дээрэ hаяхан үнгэргэгдэбэ. Мүрысөөндэ Эрхүүгэй областиин хоёр, манай республикын нэгэ команда хабаадаба.

Республикымнай команда hүүлэй табан жэлэй туршада энэ мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлжэ, олоной hайшаалда хүртэжэ байбал, мүнөө жэлдэ урагшагүйдэбэ.

— Урдахи жэлнүүдтэ хүртэдэг олон шангуудые алдаhандаа, командын тоосоогоор хүршэнэрэйнгөө хойно үлэhэндөө урмамни хухараа, — гэжэ Буряадай командын капитан В. И. Данеева хэлэнэ. Һүүлэй 6 — 7 жэлэй мүрысөөнүүдтэ баян дүршэлтэй жолоо баригшад хабаадахадаа, яhала ехэ амжалтануудые туйлажа, Буряадай моришодой алдар солые суурхуулдаг байгаа. Энэ жэлдэ госконюшниин hайн үүлтэрэй залуу гүйгөөшэ моридые худалдажа абаагүй. Тиимэ hэн тула гүүнүүдтэеэ сүг байhан азаргануудые абаашаhамнай мүртэй бираагүй, — гэжэ командын капитан хэлэнэ.

Командын тоосоогоор гаргахада, манайхид мүрысөөнэй олон шангуудта хүртөө. Мүрысөөнэй эгээн үнэтэй гурбан кубогай нэгэндэ республикымнай түлөөлэгшэ нэгэдэхи категориин жолоо баригша Н. Кузнецов хүртэбэ. Тэрэ Алас-Дурна зоныи абсолютна чемпион болоходоо, ... Москва хотодо ... мүрысөөндэ хабаадаха эрхэ абаба.

1800 метрэй зайда Б. Тыштыков «Зафрон» гэжэ азаргые шадамар жолоодожо. Эрхүү хотын ипподромой шан абаба. 2400 метрэй урилдаанда хүнгэн мөөртэ тэргэдэ гурбан мори хүллэhэн Ю. Байковский шалгаржа, облгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин нэрэмжэтэ шангаар урмашуулагдаа. Хүндэ ашаа шэрэдэг үүлтэртэ моридоор 1,5 тонно ашаа 2000 метрэй зайда түргэн асарха урилдаанда 10 минута 50 секунда сагтайгаар хоёрдохи категориин жолоо баригша Ю. Байковский түрүүлээ. Тиигэжэ Байгал далайн нэрэмжэтэ шанда хүртөө. «Кызкуу» («Хүүхэниие хүсэ») гэhэн нааданда Буряадай АССР-эй түлөөлэгшэд Н. Славгородская Ф. Добосов хоёр нааданай гүримые эрхимээр сахижа илабад. Мүрысөөнэй ондоо зүйлнүүдтэ О. Серебрякова, О. Вислов гэгшэд шалгаржа, «Урожай» бүлгэмэй Түбэй Соведэй, горспорткомитедэй шангуудта хүртэhэн байна.

Х. СОКТОЕВ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Коллективэй шухала хэрэг» — түрүү бэшэг. «Ферма бүхэндэ — бардам хүрэхэ тэжээл» — мэдээсэл. ... суглуулбари. «Мал ажал — онсо шухала hалбари» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Гол шэглэлнүүд» Е. Мазановай статья. «Зорилгонууд хараалагдаба» — Н. Исаевай корреспонденци. «Шэнэ шанар hайжаруулха» — А. Хангаловагай статья. «Нюдэ балай, шэхэ дүлии» — А. Тарасовагай статья. Фото-мэдээсэл.

Гурбадахи хуудаhанда. ...

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — «Время». 9.40 — Үглөөнэй гимнастика. 9.55— Спортивна мэдээсэл. 10.10— Баримтата фильм. 11.05—«Когда тебе двенадцать лет» — уран hайханай фильм. 12.10—Ород композиторнуудай романснуудые РСФСР-эй габьяата артист В. Мальченко гүйсэдхэхэ. 12.30— Баримтата фильм. 12.50—Шэнэ hонин. 16.15— Шэнэ hонин. 16.35— «Советская Эстония» — баримтата фильм. 17.05— «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 17.30 —«Москва шадарай агропромышленна комплексдо — эрдэмтэд».

Улаан-Үдэ. 18.05— Шэнэ hонин (буряадаар). 18.15 — «Элүүр энхэ байлга». (буряадаар). 18.35— Хүдөөгэй ажалшадта зорюулагдаhан хүгжэмтэ дамжуулга. 19.10— «Байгал» —мэдээсэлэй программа.

Москва. 19.45 — «Мүнөөдэр —түби дэлхэй дээрэ». 20.00 —«Бидэ БАМ баринабди». 20.30— «Арадай аялга дуунууд». 20.45 — «Константин Заслонов» — уран hайханай фильм. 22.00—«Время». 22.35 — Кинопанорама. 24.00—«Мүнөөдэр — түби дэлхэй дээрэ». 00.15 —СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. 01.00— Футболоор СССР-эй чемпионат. «Динамо» (Киев) — «Динамо» (Минск). Хоёрдохи тайм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Москва. 9.00 — Үглөөнэй гимнастика. 9.20— Киножурнал. 9.30— «Черная роза» — уран hайханай фильм. 10.50 «Хилээмэнэй хэшээлнүүд». 11.35—Англи хэлэн. 12.05 — мультфильм. 12.15— «Похищения чародея» hурагшадта зүжэг. 13.55— Москвагай академическэ хореографическа училищиин hурагшадай концерт. 15.00—«Шатарай hургуули». 15.30— ПТУ тухай эрхим дамжуулгын бүхэсоюзна конкурс. (Ташкент). 16.00 —СССР-эй арадуудай зунай VIII Спартакиада. 16.30— Шэ...

МАНАЙ АДРЕС, ТЕЛЕФОНУУД: ИНДЕКС: 670000

г. УЛАН-УДЭ, ул. КАЛАНДАРИШВИЛИ, 23, редактор—2-50-96, приемная—2.54—54, зам. редактора—2-68-08, зам. редактора—2-62-62, отв. секретарь —2-50-52, секретариат—2-66-76, отделы: партийной жизни—2-34-05 пропаганды—2-56-23 промышленности и строительства—2-61-35, сельского хозяйства—2-64-36, 2-63-86, советского строительства и быта—2-69-58, культуры и школ—2-60-21, 2-57-63 информации—2-60-91, переводов—2-54-93, писем и селькоров—2-67-81, корректорская—2-33-61 выпускающие—2-35-95, отдел объявлений — 2-65-54.

Республиканская типография Государственного комитета Бурятской АССР по делам издательств полиграфии и книжной торговли г. Улан-Удэ, ул. Ле... Н-02471. Заказ № 179. Индекс ...